

stichting primair onderwijs

Condor

Bestuursverslag

Verslag van de Raad van Toezicht

&

Jaarrekening

2022

Beek-Ubbergen, mei 2023

Voorwoord

Onze basis versterkt

Terugkijkend op 2022 lijkt het woord bezinning op onze basis een passende term. Aan het begin van het jaar was dit nog niet zichtbaar en gedurende het jaar ontwikkelde zich dit. Dit kwam vanuit de gezamenlijke vraag: hoe zijn we meer dan de optelsom van tien losse scholen en kunnen we meer profiteren van elkaars kennis en kunde? Dit werd zichtbaar vanuit evaluaties met 'houtschoolschetsen' waarbij directeuren en staf apart reflecteerden op wat er goed gaat, beter kan en beter moet. Op de gezamenlijke strategiedag in februari kwam dit bij elkaar.

De hoofdconclusie was dat we veel goed deden en dat we samen nog het nodige te leren hebben. Daarmee zijn we onder begeleiding van Fontys aan het werk gegaan in een 'Management Development-programma', het zogenaamde MD-traject. In dit traject denken de directeuren en staf samen na, wie we als Condor willen zijn, hoe we met elkaar werken en wat we daarmee bereiken. Dit MD-traject bestaat uit verschillende scholingen die tot de zomer evaluatief van aard waren en na de zomer zijn we gaan ontwikkelen. Het MD-traject leidt uiteindelijk tot een nieuw strategisch plan dat loopt van 2024-2028.

Als belangrijke conclusie is getrokken dat ons uitgangspunt verandert en dat verwoorden we als volgt.

Wij zijn samen verantwoordelijk voor het primaire proces van alle leerlingen van SPO Condor Alle keuzes die wij maken staan hier ten dienste van

Vanuit deze zin werken we in drie werkgroepen samen om de basis van Condor te hernieuwen. Dit betekent dat we de bestaande goede dingen behouden en daar waar nodig afspraken verhelderen en vastleggen of nieuwe afspraken maken. De onderwerpen van de werkgroepen zijn: Organisatiecultuur, Personeel en 'Organisatiestructuur en Besluitvorming'. Iedere directeur of staf lid zit in een werkgroep die zich op deze onderwerpen verdiept. Iedere werkgroep heeft een werkplan of projectvoorstel gemaakt, waarin is aangegeven waaraan gewerkt wordt en wat het doel daarvan is. In een werkgroep vindt verdieping plaats op de onderwerpen door evaluatie en kennisontwikkeling gericht op wat wij als Condor nodig hebben en komt een werkgroep met voorstellen om tot gezamenlijke besluitvorming te komen.

Tijdens de ontwikkeling ontstaan nieuwe werkwijzen die we direct implementeren. Zo merken we direct wat werkt of niet werkt. Voorbeelden hiervan zijn het werken met werkgroepen die beleid ontwikkelen en afstemmen en het besluitvormingsproces via de BOB-methode. Enkele scholen hebben het besluitvormingsmodel inmiddels overgenomen.

In de loop van 2023 ronden we het MD-traject af en zetten de ingezette koers en ontwikkeling van Condor door. Dit betekent dat we de genomen besluiten verder implementeren en borgen binnen de stichting en op de scholen. Dit doen we vanuit nieuwe strategische doelen die we in de tweede helft van 2023 samen met de scholen op stichtingsniveau gaan uitwerken in concrete onderwijsdoelen. Deze doelen worden in het voorjaar van 2024 op de scholen verder naar schooldoelen en nieuwe jaarplannen uitgewerkt.

Terugkijkend is er veel geleerd over hoe we dingen aanpakken, hoe we samenwerken en wat we eigenlijk willen. Een mooi proces waar we samen zijn doorgekomen, met nu al mooie zichtbare resultaten. We mogen trots zijn dat we dit samen aandurven en aangaan, we leren hiervan gezamenlijk. Daar gaan alle leerlingen en medewerkers van SPO Condor de komende jaren van profiteren. Onze basis is in 2022 versterkt.

Inhoudsopgave

	<i>Pagina</i>
Voorwoord	2
1 Aanbieding	5
2 Bestuursverslag	5
2.1 Algemene informatie	5
2.2 Missie en visie	5
2.2.1 Waar staan wij voor?	5
2.2.2 Wat zijn onze ambities	6
2.2.3 Visie op leidinggeven	6
2.2.4 Visie vanuit de maatschappelijke omgeving, inclusief religieuze grondslag	7
2.2.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	7
2.3 Juridische structuur	7
2.4 Interne organisatiestructuur	7
2.5 Oekraïense vluchtelingkinderen	8
2.6 Verslag Raad van Toezicht	8
3 Governance	10
3.1 Code Goed Bestuur	10
3.2 WNT	11
4 Onderwijskundig	11
4.1 Didactisch handelen	11
4.2 Professionalisering	11
4.3 Passend onderwijs	12
4.3.1 Passend onderwijs - inhoud	12
4.3.2 Passend onderwijs - middelen in 2022	14
4.3.3 Nieuwkomers	15
4.3.4 Onderwijs aan Oekraïense kinderen in Nederland	16
4.4 Onderwijsopbrengsten	17
4.4.1 Resultaten	17
4.4.2 Meer grip krijgen op dalende trend	18
4.4.3 Kwaliteitszorg	19
4.4.5 Burgerschap	19
4.5 NPO	20
4.6 Financieel	21
4.7 ICT: digitale geletterdheid	21
4.7.1. Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG	22
5 Personeel	24
5.1 Personeelssterkte	24
5.2 Ziekteverzuim	24
5.3 CPV	25
5.4 Werkdrukmiddelen	25
5.5 Onderwijsachterstand	25
5.6 Uitkeringen na ontslag	25
5.7 Strategisch personeelsbeleid en ontwikkelingen	25
6 Huisvesting	26

7	Samenwerkingsverbanden	26
8.	Financiën	27
8.1	Algemeen	27
8.2	Beroepsprocedure inzake vordering OC&W per 31-12-2022	27
8.3	Exploitatie 2022	27
8.3.1	Personeel	29
8.3.2	Materieel	30
8.4	Balans 31-12-2022 versus 31-12-2021	31
8.5	Resultaat 2022 ten opzichte van 2021	32
8.6	Signaleringswaarde normatief eigen vermogen	33
8.7	Continuïteitsparagraaf	33
8.7.1	Ontwikkeling (prognoses) leerlingenaantal 2023-2025	33
8.7.2	Bekostiging	33
8.7.3	Tellingen c.q. prognoses:	33
8.7.4	Uitgangspunten begrotingen 2023-2027	35
8.7.5	Natuurlijk verloop personeel	36
8.7.6	Kaderstelling	36
8.7.7	Meerjaren balans 2022-2025	37
8.7.8	Ontwikkelingen	39
8.7.9	Kasstroomoverzicht	40
8.7.10	Aantallen leerlingen en personele bezetting	41
8.7.11	Meerjaren staat van baten en lasten	41
8.8	Interne risicobeheersings- en controlesystemen	42
8.8.1	Interne controle	42
8.8.2	Belangrijkste risico's en onzekerheden	42
8.8.3	Ziekteverzuim	45
8.8.4	Onderhoud	45
9	Doelmatigheid	45
10	Financiële kengetallen 2022	46
11	Treasuryverslag	46
12	Jaarrekening 2021	47
A	Grondslagen van de jaarrekening	47
B	Balans (na resultaatbestemming)	51
C	Staat van baten en lasten	52
D	Kasstroomoverzicht	53
E	Toelichting bij de balans	54
F	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	57
G	Model E Verbonden partijen	57
H	Toelichting op staat van baten en lasten	58
I	Model G Verantwoording subsidies	63
J	WNT verantwoording 2021 SPO Condor	63
K	Ondertekening	65
4.	Overige gegevens	66
	Bestemming resultaat	66
	Gebeurtenissen na balansdatum	66
	Controleverklaring	67
	Bijlagen	71
	Bijlage 1 (Neven)functies leden Raad van Toezicht en directeur-bestuurder	71
	Bijlage 2 Kengetallen	72

1. Aanbieding

Hierbij biedt de Stichting Primair Onderwijs Condor te Beek-Ubbergen het bestuursverslag, verslag van de Raad van Toezicht en de jaarrekening over 2022 aan. De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2022 en de exploitatierekening over 2022, welke beide zijn voorzien van de benodigde specificaties en toelichtingen.

2. Bestuursverslag

2.1 Algemene informatie

Stichting Primair Onderwijs (SPO) Condor verzorgt primair onderwijs op een katholieke en protestants-christelijke grondslag aan vier- tot twaalfjarigen in het spreidingsgebied van de gemeenten Heumen en Berg en Dal, waaronder bestuurlijk tien scholen ressorteren.

Gemeente Heumen

- Sint Joris te Heumen
- De Komeet te Malden
- De Regenboog te Malden
- De Tandem te Nederasselt
- De Zilverberg te Overasselt

Gemeente Berg en Dal

- De Biezenkamp te Beek-Ubbergen
- Sint Laurentius te Kekerdom
- 't Bijenveld te Leuth
- Sint Martinus te Millingen aan de Rijn
- Op Weg te Ooij

2.2 Missie en visie

2.2.1 Waar staan wij voor?

Wij staan voor goed onderwijs en een sterke basiskwaliteit. Wij zijn van mening dat leren een proces is dat een leven lang duurt. Het is onze taak om leerlingen hiervan bewust te maken en om ze in de basisschoolperiode te onderwijzen en te begeleiden bij het leren. Hierbij handelen wij vanuit onze kernwaarden.

Wij begeleiden leerlingen in hun ontwikkeling naar een autonome persoonlijkheid. Daarbij is het van groot belang dat leerlingen zich betrokken voelen en vertrouwen hebben in zichzelf en de ander zodat ze ervaren dat het leren leidt tot resultaten.

Bij het leren geeft de leerling betekenis aan de wereld om zich heen en aan zichzelf in die wereld. Leren is een proces dat de leerling zelf moet doen. Wij dragen hierbij de verantwoordelijkheid en leveren inspanning om onze leerlingen hierbij te helpen. Samengevat komen we tot drie belangrijke uitgangspunten bij het geven van onderwijs aan onze leerlingen:

- We zorgen voor welbevinden en betrokkenheid, beide voorwaardelijk om te kunnen leren.
- We geven leerlingen de liefde voor het leren mee.
- We laten de leerlingen de kick beleven van het kunnen.

Voor al onze scholen geldt dat de basiskwaliteit op orde is. Samen met ouders en leerlingen werken we voortdurend aan de kwaliteit van ons onderwijs. Vanuit onze intrinsieke gedrevenheid maken wij de volgende beloftes:

Belofte: Inspirerend en uitdagend onderwijs met een hoge basiskwaliteit.

Belofte: Onderwijs op basis van bewezen methodieken.

Belofte: Afgestemde, doelgerichte en haalbare ondersteuningstrajecten vanuit passend onderwijs.

Belofte: Een ontwikkelingsgerichte leeromgeving.

Belofte: In verbinding met elkaar en met de samenleving.

2.2.2 Wat zijn onze ambities?

Wij staan voor een hoge kwaliteit van ons onderwijs en werken voortdurend aan de verbetering van ons onderwijs aan de leerlingen. Om dit goed vorm te kunnen geven is de kwaliteit van ons handelen essentieel. Juist daarom hebben wij zicht op de bekwaamheden van onze medewerkers en investeren wij in groei.

Wij werken actief aan het verder vormgeven van onze professionele leergemeenschap. Dit doen wij door gerichte scholing, het bouwen aan een aanspreekcultuur en het creëren van cyclische reflectie vanuit de professionele dialoog. Hieruit ontstaan standaarden voor ons pedagogisch en didactisch handelen. Daarnaast ontwikkelen wij een set van ambities ten aanzien van de opbrengsten van onze basiskwaliteit.

Wij zijn ons ervan bewust dat wij een prominente rol hebben om gedurende de basisvorming de leerling te ondersteunen in zijn of haar zoekproces. Om dit te bereiken beschikken onze scholen over een doorgaande lijn op het gebied van de kernvakken, actief burgerschap, sociale competenties en vakoverstijgende leergebieden. Daarnaast bekwamen onze leerkrachten zich in het voeren van leergesprekken.

Wij zijn trots op onze lage aantal verwijzingen naar het speciaal onderwijs. Dit realiseren wij door in onze grondhouding uit te gaan van lokale mogelijkheden voor onze leerlingen en een gerichte inzet van de middelen vanuit passend onderwijs.

Onze medewerkers handelen vanuit onze gedeelde visie op leren. Deze visie is gebaseerd op bewezen methodieken en vormt de basis van het dagelijks pedagogisch en didactisch handelen. Dit is terug te vinden in het scholingsaanbod en het Condorcollege. Nieuwe medewerkers nemen wij actief mee in onze eigen SPO Condor standaard. Onze visie op leren is voor onze leerlingen en hun ouders zelf merkbaar.

Om de kwaliteit voortdurend te toetsen zijn wij proactief bij het inwinnen van informatie op alle niveaus. Wij delen dit transparant en gebruiken dit voortdurend voor onze groei. Dit staat vastgelegd in ons kwaliteitsbeleid.

Rekening houdend met onze visie op leren en onze kernwaarden bouwt elke school aan een eigen identiteit. Aantrekkelijk en passend bij haar populatie. Wij koesteren de diversiteit binnen onze stichting. Voor al onze scholen geldt: Wij weten waar wij voor staan en dit is zichtbaar voor leerlingen, ouders en onze (toekomstige) medewerkers.

2.2.3 Visie op leidinggeven

Wij geloven in de besturingsfilosofie van Carver, het Policy Governance-model. Het rendement binnen onze organisatie is het hoogst wanneer alle betrokkenen binnen kaders de ruimte krijgen om te werken vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Omdat we werken vanuit autonome scholen en integrale verantwoordelijkheid worden beheer en financiën gericht ingezet, ondersteunend aan onderwijsinhoudelijke keuzes.

Onze leerlingen, ouders en medewerkers worden door ons benaderd vanuit de menselijke maat. Wij denken en handelen vanuit de bedoeling, daar waar het uiteindelijk om te doen is. Wij staan stil bij resultaten, vieren successen en kijken kritisch naar wat beter kan en moet.

Voor ons bestaat SPO Condor uit meer dan de som der delen. Vanuit deze gezamenlijkheid maken wij ons sterk voor goed onderwijs in de regio.

2.2.4 Visie vanuit de maatschappelijke omgeving, inclusief religieuze grondslag

De maatschappelijke omgeving is het geheel van sociale, culturele, economische en religieuze factoren die van invloed zijn op het onderwijs op een basisschool. Deze maatschappelijke omgeving is dus altijd situationeel gebonden. Onze scholen hebben in onze visie een verbindende functie. Vandaar dat voor ons samenwerking met lokale partners belangrijk is.

SPO Condor heeft een katholieke en oecumenische grondslag. Het onderwijs aan de scholen draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de christelijke, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving. Wij vinden het belangrijk dat ouders, kinderen en personeel in openheid en met respect voor elkaar kunnen samenwerken.

2.2.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Elk kind, met welke achtergrond of van welke signatuur dan ook, is welkom op een school van SPO Condor. Ten aanzien van ondersteuning maakt een schooldirecteur een inschatting van benodigde begeleiding maar kan toelating slechts weigeren na consultatie van de directeur-onderwijs-ondersteuning.

2.3 Juridische structuur

SPO Condor is een stichting en treedt op en handelt als zodanig als rechtspersoon in het rechtsverkeer naar het Raad van Toezicht model. Binnen de voor SPO Condor geldende statuten en reglementen, is de directeur-bestuurder het bevoegd gezag van de stichting.

Kantooradres bestuursbureau

Stichting Primair Onderwijs Condor

Bezoekadres: Lindestraat 25
6573 XA Beek-Ubbergen

Postadres: Postbus 89
6573 ZH Beek-Ubbergen

tel: 024-3737909

e-mail: info@spocondor.nl

web: www.spocondor.nl

directeur-bestuurder SPO Condor

André de Jong

directie@spocondor.nl

2.4 Interne organisatiestructuur

- De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding.
- Tezamen met de schooldirecteuren vormt de directeur-bestuurder het managementteam.
- De directeur-bestuurder en het managementteam worden ondersteund door een stafbureau met gespecialiseerde functies als secretariaat, zorgondersteuning, huisvesting, personeel, ICT, financiën en arbo-zaken.

Administratieve ondersteuning

SPO Condor participeert vanaf 01-01-2015 in de Mosagroep, die een samenwerkingsverband is van zeven schoolbesturen, waardoor SPO Condor zich laat ondersteunen. De Mosagroep is door de schoolbesturen opgericht om een aantal werkzaamheden centraal en gezamenlijk uit te voeren, zoals de personeels- en salarisadministratie. De financiële administratie van SPO Condor wordt gezamenlijk met de Mosagroep gevoerd; de Mosagroep geeft hierbij ondersteuning en desgewenst adviezen. De Mosagroep draagt zorg voor het opstellen van de jaarcijfers en de afstemming daarvan met de accountant.

2.5 Oekraïense vluchtelingkinderen

Op 24 februari 2022 viel Rusland buurland Oekraïne binnen. Deze invasie veroorzaakte Europa's grootste vluchtelingencrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Veel vluchtelingen kwamen naar Nederland. SPO Condor werd geconfronteerd met de opvang van vluchtelingkinderen in het onderwijs. Aanvankelijk was de regelgeving hieromtrent erg onduidelijk. SPO Condor heeft haar maatschappelijke verantwoordelijkheid al snel laten prevaleren boven deze onduidelijkheden en heeft in samenspraak met betrokken partijen, zoals de Gemeente Heumen en Gemeente Berg en Dal, capaciteit en financiën vrijgemaakt om de opvang in het onderwijs van de Oekraïense kinderen te organiseren en uit te voeren. Bij de opstelling van dit verslag zijn de kinderen inmiddels opgenomen in het reguliere onderwijs en zijn de bekostigingsregels voor de opvang uitgekristalliseerd.

2.6 Verslag Raad van Toezicht

De organisatie van Stichting Primair Onderwijs Condor is ingericht volgens het Raad van Toezicht model. Bij de vervulling van haar taken richt de Raad van Toezicht zich op de opdracht van het bevoegd gezag en naar de opdracht zoals die wordt gespecificeerd in artikel 7 'De Opdracht' van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, een en ander zoals vastgelegd in de Statuten en de Reglementen Raad van Toezicht SPO Condor.

De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van de stichting in het algemeen, het functioneren van de directeur-bestuurder in het bijzonder en op het functioneren van de onder de stichting ressorterende scholen, voor zover dat rechtstreeks raakt aan het functioneren van de stichting.

De leden van de Raad van Toezicht hebben diverse achtergronden van waaruit zij hun expertise inbrengen ten aanzien van onderwijs: juridische taken, financiën, personele zaken en organisatiekunde.

De Raad van Toezicht wordt gevormd door (zie bijlage 1.):

- Voorzitter de heer dr. J. Peters
- Vicevoorzitter de heer dr. S. Stommels
- Lid mevrouw H. Vanwesenbeek
- Lid mevrouw mr. S. van Megen

De Raad van Toezicht komt minimaal vijf maal per jaar bijeen voor de invulling van zijn toezichthoudende rol, alsmede de evaluatie van het eigen functioneren; in 2022 is men zeven maal bijeengekomen.

De Raad van Toezicht wordt in elk overleg of vergadering mondeling en/of schriftelijk geïnformeerd over relevante kwesties en ontwikkelingen met betrekking tot personele en materiële zaken, resultaten, leerlingen, ouders, procedures, klachten en dergelijke. Met deze rol wordt de rechtmatige verwerving van middelen alsmede de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen kritisch gevolgd, waarvan verslag wordt gedaan in de notulen van betreffende vergaderingen. Het jaarlijkse accountantsverslag levert hieraan een bijdrage. De externe accountant ontvangt de opdracht tot controle van de jaarrekeningen, opgesteld door de Mosagroep middels een doorlopend driejarig contract, voor welke benoeming SPO Condor haar instemming heeft gegeven.

De Raad van Toezicht heeft op diverse momenten evaluerende gesprekken gevoerd met de directeur-bestuurder. In het kader van horizontale verantwoording brengen leden van de Raad van Toezicht jaarlijks een bezoek aan een of enkele scholen van SPO Condor. In 2022 heeft de Raad van Toezicht de basisscholen De Komeet en Sint Laurentius bezocht. Daarnaast zijn 2022 op onderwerp meermalen per jaar directeuren en stafmedewerkers uitgenodigd binnen de Raad van Toezicht om hun zienswijze te geven richting de directeur-bestuurder en Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht geeft invulling aan de code 'Goed bestuur', waarbij de leden toezicht houden op de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden, die middels mandaat aan de directeuren zijn verstrekt en vastgelegd in het managementstatuut.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden: zie § 3.2.

Helaas blijft corona van grote invloed in Nederland en ook op SPO Condor. In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de actualiteiten, de gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs en de financiële gevolgen van de coronapandemie en de inzet van de NPO-gelden voor SPO Condor door de Raad van Toezicht met de directeur-bestuurder besproken. Corona vraagt veel van het onderwijspersoneel. Bovendien zijn diverse subsidieregelingen, vernieuwing van de bekostigingssystematieken en de opvang van de Oekraïense vluchtelingkinderen in het onderwijs op diverse functiegebieden in de organisatie een additionele taakbelasting. De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit voor de grote inzet en flexibiliteit die de leerkrachten, directeuren en het overig personeel van Condor ook in 2022 hebben getoond.

In 2022 zijn in de vergaderingen ten minste één maal aan de orde geweest:

- Financiën:
 - Bestuursverslag & Jaarrekening 2021
 - Begroting 2023, meerjarenbegroting 2023-2027
 - Rechtmatige besteding van middelen
 - Schatkistbankieren
 - Opvang van Oekraïense vluchtelingkinderen
 - Kas & Pas
- Doelmatige besteding van middelen
- Strategisch beleid
- Auditsystematiek
- Formatieplan
- Opbrengsten
- Onderwijskwaliteit
- Kwaliteitszorg
- Risicoanalyse
- Frauderisicoanalyse
- De effecten van corona; onderwijs op afstand, achterstanden, financiële gevolgen
- Ontvangen subsidies met betrekking tot corona, waaronder het NPO, de besteding, de risico's en doelmatigheid van de bestedingen van subsidies
- De autorisaties en de risico's van fraude, misbruik
- Huisvesting
- Voortgang ontwikkeling toezichthoudend Bestuur naar Raad van Toezicht
- Evaluatie eigen functioneren en de toepassing code goed bestuur
- Opvolging adviezen op accountantscontrole uitgevoerd door van Ree accountants
- Aanschaf zonnepanelen
- MD-traject

Vanuit het kader 'waardengericht toezicht' heeft de Raad van Toezicht van SPO Condor in 2019 ijkpunten vastgesteld. Ijkpunten waarop zij de jaren daarna de ontwikkelingen binnen onze onderwijsorganisatie volgen.

Ijkpunten voor beoogde resultaten: Onze leerlingen...

1. worden gestimuleerd het beste uit zichzelf te halen;
2. kijken met plezier terug op hun schooltijd;
3. leren uit verwondering.

Ijkpunten voor kaders voor de uitvoering: De bestuurder voorkomt dat iemand binnen SPO Condor onzorgvuldig, onwettig of onethisch handelt. Meer specifiek worden hierbij de volgende kaders gesteld.

De bestuurder voorkomt dat

1. scholen van SPO Condor door de Inspectie van het Onderwijs als zwak of zeer zwak worden beoordeeld;
2. de financiële continuïteit van de stichting in gevaar komt;
3. personeel onvoldoende toegerust is om de beoogde resultaten te bereiken;
4. leermiddelen voor leerlingen ontoereikend zijn om beoogde resultaten te bereiken.

Bestuursverslag en Jaarrekening 2021 zijn door de externe accountant van een goedkeurende controleverklaring voorzien waarna deze door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld.

De begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 zijn door de Raad van Toezicht goedgekeurd tijdens betreffende vergadering.

In 2019 is door SPO Condor een nieuwe strategische koers uitgezet voor de komende vier jaren met een focus op onze leeromgeving, de onderwijskwaliteit en de onderwijsresultaten. Een koers welke parallel aan de financiële transitie in de afgelopen jaren (nog meer) de transparantie- en decentralisatieprincipes ondersteunt.

Februari 2023

Dr. J. Peters, voorzitter

3. Governance

3.1 Code Goed Bestuur

De Raad van Toezicht heeft de bestuurlijke procedures, verantwoordelijkheden en de delegatie ervan alsmede de sturingselementen daartoe, getoetst aan de Code Goed Bestuur, zoals vastgesteld door de (ALV van de) PO-Raad. De directeur-bestuurder handelt binnen de wettelijke kaders en draagt zorg voor rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

Horizontale dialoog

De directeur-bestuurder betreft, tezamen met de schooldirecteuren, de Raad van Toezicht en de (G)MR in zowel de inhoudelijke als de financiële beleidscyclus van SPO Condor. Voor 2021 zijn met name te noemen formatiebeleid en mobiliteit, personeelsbeleid en actualisering functiebouwhuis, duurzame inzetbaarheid, de onderwijskwaliteit, de uitvoering van de werkdrukregeling, AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). In materieel opzicht krijgt de (technische) duurzaamheid van middelen steeds meer aandacht, waarbij het maatschappelijk engagement is getoond.

Klachten

In 2022 zijn er geen klachten ontvangen en zijn er dientengevolge geen rapportages door de klachtencommissie aan SPO Condor uitgebracht.

Internationalisering

Binnen SPO Condor valt internationalisering onder de decentrale schoolprofilering. SPO Condor faciliteert scholen die dit in hun profiel opgenomen hebben ten aanzien van een actief beleid in het kader van internationalisering.

3.2 WNT

De bezoldiging van de directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht valt binnen de kaders van de WNT. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een (vrijwilligers-) vergoeding van € 1.000 per jaar (voorzitter € 1.250). In functioneren is sprake van een voorzitter en leden met algemene taken.

4. Onderwijskundig

4.1 Didactisch handelen

SPO Condor hecht grote waarde aan het verbeteren van de kwaliteit van de lessen op de scholen. Om deze reden hanteert SPO Condor de 'Visie op leren' als uitgangspunt van het onderwijs. Het belangrijkste doel van de visie is om een beredeneerd aanbod te creëren, een goed pedagogisch klimaat te scheppen en ervoor te zorgen dat het echte leren plaatsvindt in de zone van naaste ontwikkeling, waarbij leerlingen gerichte instructies krijgen en verschillende leeractiviteiten worden aangeboden. Om dit te bereiken, wordt samengewerkt met de leerkrachten aan hun kennis en vaardigheden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van 'De vier sleutels voor een effectieve les' van Kramer en Wildeboer, 2017. Deze sleutels bieden de leerkrachten handvatten om hun lessen vorm te geven en aan de eisen te laten voldoen. Op basis van de vier sleutels observeren de directeuren en intern begeleiders de lessen van de leerkrachten en voeren vervolgens een professionele dialoog waarin de leerkrachten gestimuleerd worden om over het handelen na te denken en feedback te geven op de lessen.

In 2022 heeft SPO Condor tijdens de professionele dialoog zich voornamelijk gericht op de afstemming tussen leerkrachten en leerlingen. Binnen het managementteam lag veel focus op de kwaliteitscyclus met de professionele dialoog en het gezamenlijk reflecteren op het didactisch handelen van de leerkrachten. Het doel was om de leerkrachten beter te begeleiden en aan te sturen vanuit de leidinggevende rol. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat dezelfde criteria gebruikt worden bij het observeren en van elkaar leren ter verbetering. In 2023 wordt dit traject afgerond en gekeken naar een ander focuspunt om de kwaliteit van het didactisch handelen verder te verbeteren.

4.2 Professionalisering

In 2022 werd het voor alle leerkrachten van SPO Condor mogelijk gemaakt om passende scholing te volgen, zowel individueel als in afstemming met de leidinggevende. Daarnaast waren er vijf gezamenlijke studiedagen per school waarop gezamenlijk aan onderwerpen werd gewerkt en van elkaar werd geleerd.

SPO Condor organiseerde in 2022 diverse bovenschoolse kennisnetwerken in de vorm van kenniskringen. Vertegenwoordigers van alle scholen kwamen samen om van elkaar te leren over specifieke onderwerpen, zoals taal, rekenen, ICT, kunst en cultuur. In 2023 zal het aantal kenniskringen worden uitgebreid met bijvoorbeeld een kenniskring burgerschap en een kenniskring sport en bewegen.

Bovendien heeft SPO Condor in 2022 een professionaliseringstraject ingezet voor de directie en staf. Dit traject omvatte diverse dagen onder begeleiding van Fontys, waarin deelnemers zich herbezonnen op de uitgangspunten van de organisatie, de bedrijfsvoering en de onderwijskwaliteit. Het traject, genaamd management development programma (MD-traject) omvat eigen leervragen inzake persoonlijke leerpunten en het gezamenlijk werken in beleidsgroepen. Dit leidt tot een hernieuwde basis voor SPO Condor.

In het MD-traject is een nieuw uitgangspunt geformuleerd voor SPO Condor, namelijk:

‘We zijn samen verantwoordelijk voor het primaire proces van alle leerlingen van SPO Condor. Al onze keuzen zijn hier ten dienste van.’

Deze zin wordt gezamenlijk uitgewerkt en in 2023 zal het MD-traject worden afgerond. Vervolgens richt SPO Condor zich op het ontwikkelen van onderwijsdoelen die voor de gehele stichting gelden. Dit leidt tot een nieuw strategisch plan 2024-2028, gedragen door de scholen.

4.3 Passend Onderwijs

4.3.1 Passend onderwijs inhoud

De ontwikkeling van passend naar inclusief onderwijs

Inleiding

Sinds de Wet passend onderwijs 2014, is er in de afgelopen jaren veel veranderd op het gebied van passend onderwijs. Scholen hebben zich aangepast aan de nieuwe wetgeving middels de inrichting van arrangementen gericht op een extra ondersteuningsbehoefte voor het beter begeleiden van kinderen. Inmiddels zijn een aantal jaren verstreken en ontwikkelt passend onderwijs zich naar inclusief onderwijs. Het grote verschil is dat daarin elk kind welkom is in het regulier onderwijs en kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte niet langer als een aparte groep worden gezien. Het uitgangspunt van inclusief onderwijs is dat elk kind de kans krijgt om te leren en te ontwikkelen, ongeacht zijn achtergrond of eventuele beperkingen. Inclusief onderwijs start bij de vraag hoe een school goed onderwijs kan bieden aan de hele populatie van de school, inclusief de individuele ondersteuningsbehoeften van iedere leerling.

Succesvolle Initiatieven richting inclusief onderwijs

In 2022 heeft SPO Condor zich gericht op het creëren van de juiste randvoorwaarden en de scholen voor te bereiden op inclusief onderwijs.

- Het afgelopen jaar is gestart met het ontwikkelen van nieuw beleid inzake de financiering van de basisondersteuning. De arrangementen worden op een andere manier ingezet. Het accent van dit beleid ligt in het meer richten op het lerend vermogen van school en medewerkers en minder op de belemmerende factoren van het kind. In 2023 wordt dit beleid geïmplementeerd door het gericht inzetten van arrangementen op vaardigheidsdoelen van de leerkracht en de leerdoelen van de scholen.
- Op basis van het nieuwe arrangementenbeleid heeft de integratieklas in Millingen zich verder ontwikkeld. De integratieklas is een stap naar meer inclusief onderwijs. De ambitie is om de inzet middelen, tijd, ruimte en expertise niet alleen voor de integratieklas te gebruiken, maar breder beschikbaar te maken voor de school in Millingen en voor de overige scholen. Met de integratieklas worden arrangementen ontwikkeld voor kinderen om ze het juiste onderwijs en begeleiding te bieden. Het arrangement heeft drie doelen: hulp bieden aan de leerling, ondersteuning en professionalisering van de leerkracht en het versterken van de basisondersteuning binnen de school. De integratieklas is daarmee een vliegwiel voor inclusiever onderwijs binnen SPO Condor. Dit past bij de keuze die gemaakt wordt om de basisondersteuning op de scholen te verbreden.

Het afgelopen jaar is de instroom naar S(B)O actief beperkt door de inzet van een jonge kind specialist. Voor deze taak heeft het ondersteuningsplatform GHUM formatie-uren vrijgemaakt, zodat reguliere scholen ondersteund en geadviseerd worden bij het bieden van passend onderwijs aan jonge kinderen. De specialist wordt vroegtijdig betrokken bij eventuele verwijzingen van kinderen vanaf de leeftijd van 3 jaar. Dit ter voorbereiding op de instroming in het onderwijs. Het nieuwe arrangementenbeleid sluit hier naadloos op aan.

- De scholen hebben actief naar hun schoolondersteuningsplan (SOP) gekeken en aangegeven wat de ambitie is richting inclusief onderwijs. Hierin wordt aangegeven hoe de kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte begeleid en ondersteund worden, hetgeen gecommuniceerd wordt met ouders.
- De arrangementen worden geëvalueerd met begeleiders en leerkrachten. Daarbij is vooral aandacht voor de attitude richting inclusief onderwijs om erachter te komen wat nodig is om inclusief onderwijs vorm te geven. Hieruit blijkt dat bij leerkrachten er nog veel onbekendheid is in wat van hen verwacht wordt.
- Uit de evaluatie blijkt dat de ingezette arrangementen bijdragen aan expertisebevordering voor inclusief onderwijs. Immers, leerkrachten worden in de praktijk getraind om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte beter te begeleiden. Het effect is dat leerkrachten beter inspelen op de behoeften van deze kinderen en wordt het voor hen makkelijker om deze kinderen op te nemen in de klas.
- De intern begeleiders van scholen in de gemeenten Berg en Dal en Heumen participeren in een netwerk met jaarlijks acht IB-bijeenkomsten en drie bijeenkomsten op GHUM-niveau. Tijdens deze bijeenkomsten worden verschillende ondersteuningsvragen besproken en wordt de samenwerking tussen scholen intensiever. Dit draagt bij aan inclusief onderwijs. Scholen delen steeds meer kennis en expertise, zodat kinderen met verschillende behoeften passend onderwijs krijgen.
- De verschillende categorieën van ondersteuning op het gebied van leren, gezondheid en gedrag (sociaal-emotionele ontwikkeling) zijn beter afgestemd op de criteria voor toewijzing van de extra ondersteuning en welke ondersteuning beschikbaar is binnen het ondersteuningsplatform GHUM. Dit zorgt ervoor dat leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, de juiste ondersteuning op het juiste moment krijgen en dat er geen hiaten of overlappingsen in de ondersteuning ontstaan.

Deelnamepercentages

De deelname aan het speciaal onderwijs (SO) van de kinderen binnen het ondersteuningsplatform GHUM is beduidend hoger dan het landelijk gemiddelde. Het aantal kinderen dat het speciaal basis onderwijs (SBO) bezoekt komt dicht bij het landelijk gemiddelde, maar ook dit is een hoger percentage. De doelstelling is deze aantallen over een aantal jaren op het landelijk gemiddelde te brengen.

Deelnamepercentage	SBO	SO
GHUM	2,9 %	2,18 %
Stromenland	3,54 %	2,26 %
Landelijk	2,51 %	1,9 %

Het ondersteuningsplatform GHUM heeft als doel om in de komende jaren de deelnameaantallen en -percentages ten opzichte van het landelijk gemiddelde te doen dalen. In 2023 worden wenselijke dalingspercentages voor de komende jaren opgesteld, welke als leidraad zullen dienen voor de ondersteuningsagenda van GHUM.

Met behulp van de ingezette arrangementen is er voor gezorgd dat de leerkrachten zich vaardiger voelen in het omgaan met diversiteit bij het ondersteunen van leerlingen met verschillende achtergronden en ondersteuningsbehoeften.

Uit de cijfers blijkt dat de beweging richting inclusief onderwijs al voorzichtig zichtbaar is, gezien de dalende trend in het aantal verwijzingen naar het speciaal basisonderwijs (SBO) en speciaal onderwijs (SO) van de laatste twee jaren. Zie onderstaande tabel. Het aantal verwijzingen wordt voortdurend gemonitord.

	SBO		SO	
	2019-2020	2020-2021	2019-2020	2020-2021
Condor	6	5	5	4
GHUM	16	10	6	5

4.3.2 Passend onderwijs - middelen in 2022

BATEN	€	LASTEN	€
Rijksbijdragen		Loonkosten	
Passend Onderwijs Stromenland	255.287	• IB-ers	149.408
Integratieklas	17.136	• Vaste formatie	118.856
Kentalis	8.100	• Uitbreidingen	33.487
Subsidie hoogbegaafdheid	10.267	• Integratieklas	17.136
Saldo arrangementen 2021	36.277	Overige personele lasten	553
		Arrangementen	55.158
		Leermiddelen	2.235
		Kosten Passend Onderwijs	983
		IT/Licenties	471
		Testen/Toetsen	533
subtotaal	327.067	subtotaal	378.820
		exploitatieresultaat 2021	- 51.753
TOTAAL	327.067	TOTAAL	327.067

Samenwerkingsverband Stromenland voor passend onderwijs is doende een aantal herzieningen in het financiële beleid door te voeren, die hun repercussies zullen hebben op onder andere de doorbetaling van bekostiging aan de platforms en de financiering van arrangementen. Dit om de gevolgen van te hoge aantallen verwijzingen te beteugelen. Met het door SWV Stromenland in gang zetten van deze herzieningen heeft SPO Condor in de jaarrekening 2021 een tweejarige bestemmingsreserve voor passend onderwijs aangelegd, om te voorkomen dat de continuïteit van het beleid inzake passend onderwijs in gevaar komt.

Verloop bestemmingsreserve passend onderwijs:	€
Aangelegd per 31-12-2021	234.996
Exploitatie 2022 passend onderwijs	- 51.753
Saldo	183.243
Dekking begrotingstekort 2023 passend onderwijs	- 171.735
Saldo per 31-12-2022 teruggevloeid naar de algemene reserve	11.508

Bij de begrotingsopstelling voor 2024 en volgende jaren zullen de herzieningen ingevoerd zijn en zal de financiering van passend onderwijs op bestuurlijk niveau bekend zijn.

4.3.3 Nieuwkomers

Aantal nieuwkomers (leerlingen waarvoor scholen extra bekostiging ontvangen voor leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond (NNCA):

In 2022 heeft SPO Condor in totaal 92 nieuwkomers ingeschreven. Dit is 5,07% van het totaal aantal leerlingen.

Onderwijsaanbod

SPO Condor past het onderwijsaanbod aan op de specifieke behoeften van de nieuwkomers. Daarvoor zijn er nieuwkomersspecialisten binnen de stichting aangesteld.

Zij ondersteunen op verschillende manieren de leerkrachten van de Condorscholen in de klassen bij het begeleiden van de nieuwkomers. Er is lesmateriaal gekocht of ontwikkeld dat aansluit bij de specifieke behoeften van nieuwkomers.

Tevens is het doel van de nieuwkomersspecialist dat nieuwkomers zich integreren in de Nederlandse samenleving.

Samenwerking met andere organisaties

In 2022 heeft SPO Condor nauw samengewerkt met verschillende organisaties ter verbetering van de ondersteuning van nieuwkomers. Zo is er samengewerkt met LOWAN; dit is een landelijke organisatie die zich richt op onderwijs aan nieuwkomers in Nederland. De organisatie biedt scholen ondersteuning bij het geven van onderwijs aan nieuwkomers en heeft als doel het verbeteren van de kwaliteit van dit onderwijs. Ook is er samengewerkt met de gemeenten Berg en Dal en Heumen om de integratie van nieuwkomers te bevorderen.

Resultaten

Er is nog geen duidelijk beeld gevormd van de resultaten van de ingezette ondersteuning per leerdomein. Het is een belangrijk aandachtspunt voor 2023 om de resultaten van het onderwijs inzichtelijk te krijgen en deze te monitoren en te verbeteren.

SPO Condor voor het komende jaar de ambitie gesteld de effecten van de ingezette ondersteuning van de nieuwkomersspecialist op de resultaten per leerdomein te onderzoeken en te evalueren. Daarbij wordt ook gekeken naar de effecten op de leerprestaties van de andere leerlingen in de klas en de algehele kwaliteit van het onderwijs.

Om deze ambitie te realiseren onderneemt SPO Condor verschillende acties, zoals het opstellen van een onderzoeksplan, het verzamelen en analyseren van data, en het rapporteren van de bevindingen. SPO Condor zorgt dat de ondersteuning effectief blijft en aansluit bij de behoeften van de nieuwkomers, de overige leerlingen in de klas, en de medewerkers van de scholen.

Het aantal nieuwkomers bijna is verdubbeld ten opzichte van vier jaar geleden. Volgens de voorspellingen is de kans groot dat het aantal nieuwkomers de komende jaren toeneemt. De consequenties kunnen zijn:

- Het grotere aantal nieuwkomers kan leiden tot een toename van de behoefte aan extra ondersteuning, bijvoorbeeld op het gebied van taalonderwijs of sociale integratie.
- Met een groter aantal nieuwkomers in de klas kan er een behoefte ontstaan om te investeren in het bevorderen van diversiteit en het creëren van een inclusieve leeromgeving.
- Het grotere aantal nieuwkomers kan leiden tot een toename van de druk op de beschikbare middelen, bijvoorbeeld op het gebied van financiën en personeel.

4.3.4 Onderwijs aan Oekraïense kinderen in Nederland

Vanwege de oorlog in Oekraïne heeft SPO Condor in 2022 een extra opdracht gekregen voor het onderwijs aan Oekraïense kinderen die met hun ouders zijn gevlucht naar Nederland. Dit heeft extra inspanning gekost voor de leerkrachten en ondersteuners. Er is in samenwerking met andere betrokken besturen veel gerealiseerd om deze opdracht te vervullen. Met de betrokken besturen in de gemeenten Berg en Dal en Heumen zijn werkafspraken gemaakt. Hiertoe heeft SPO Condor het initiatief genomen in de gemeente Heumen, Stichting Primair Onderwijs Groesbeek in de gemeente Berg en Dal en Conexus in de gemeente Nijmegen. Hierdoor zijn verschillen in de aanpak ontstaan.

Gemeente Berg en Dal

In de gemeente Berg en Dal is een groot deel van de vluchtelingen opgenomen in de gebouwen van oorspronkelijke instituten in Groesbeek. Het zwaartepunt van het onderwijs lag daarmee in Groesbeek. Er zijn echter ook gezinnen verspreid over de gemeente in de verschillende dorpen. De scholen van SPO Condor hebben deze leerlingen met hulp van de NT2-specialisten opgevangen. Het ging daarbij om aantallen van twee tot maximaal zes leerlingen per school. Er is nauw samengewerkt met de NT2-specialisten van SPOG.

Gemeente Heumen

In de gemeente Heumen werden de gezinnen in eerste instantie opgevangen in het buitencentrum in St. Walrick. Dit heeft geleid tot een andere werkwijze. In nauwe samenwerking met het schoolbestuur Conexus en de Gemeente Heumen hebben we een aparte taalklas opgericht in basisschool De Tovercirkel. Om het reguliere onderwijs niet te belasten zijn er gepensioneerde leerkrachten geworven en ingezet in het onderwijs en het begeleiden van deze leerlingen.

In eerste instantie was de begeleiding gebaseerd op de behoefte aan onderwijs. De kinderen konden onderwijs blijven volgen via digitaal Oekraïens lesmateriaal en zich tegelijkertijd voorbereiden op de overgang naar het Nederlandse onderwijssysteem. De oorlog in Oekraïne duurt voort, waardoor Oekraïense ouders er voor kiezen langer in Nederland te blijven dan verwacht. Het is noodzakelijk geworden om het onderwijs meer te richten op het opnemen van de leerlingen in het Nederlandse onderwijssysteem. Daarom is in eerste instantie de Nederlandse taalontwikkeling van deze kinderen gestimuleerd en is het Oekraïense digitaal lesmateriaal niet meer gebruikt.

Hoewel de taalklas in De Tovercirkel in eerste instantie als goede oplossing werd gezien, is gemerkt dat de taalontwikkeling van deze kinderen langzamer verloopt ten opzichte van andere nieuwkomers in Nederland. Omdat er niet direct een noodzaak of motivatie voor deze kinderen was om de Nederlandse taal te leren is de keuze gemaakt om de kinderen over te plaatsen naar reguliere Nederlandse scholen, zodat zij meer interactie hebben met Nederlandse kinderen en daardoor sneller de Nederlandse taal leren.

In overleg met de scholen in Malden hebben we de kinderen verdeeld over De Regenboog, De Komeet, De Tovercirkel en De Vuurvogel, waarbij in ieder geval de broertjes en zusjes uit een gezin op één school zijn geplaatst. De medewerkers die ingezet waren in de taalklas verzorgen nu het NT2-onderwijs bij de vier Maldense scholen.

Op die manier vinden de leerlingen aansluiting bij de Nederlandse kinderen, zodat zij de taal leren spreken, positief voorbeeldgedrag ervaren op meerdere gebieden, de kans krijgen om nieuwe vrienden te maken en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

SPO Condor heeft de ambitie de kinderen zoveel mogelijk te ondersteunen in hun ontwikkeling binnen het Nederlandse onderwijssysteem, de Nederlandse taal zich eigen te maken en hun sociaal-emotionele ontwikkeling te kunnen voortzetten. Daarom zullen de kinderen tot juli 2023 verder worden ondersteund door de NT2-specialisten.

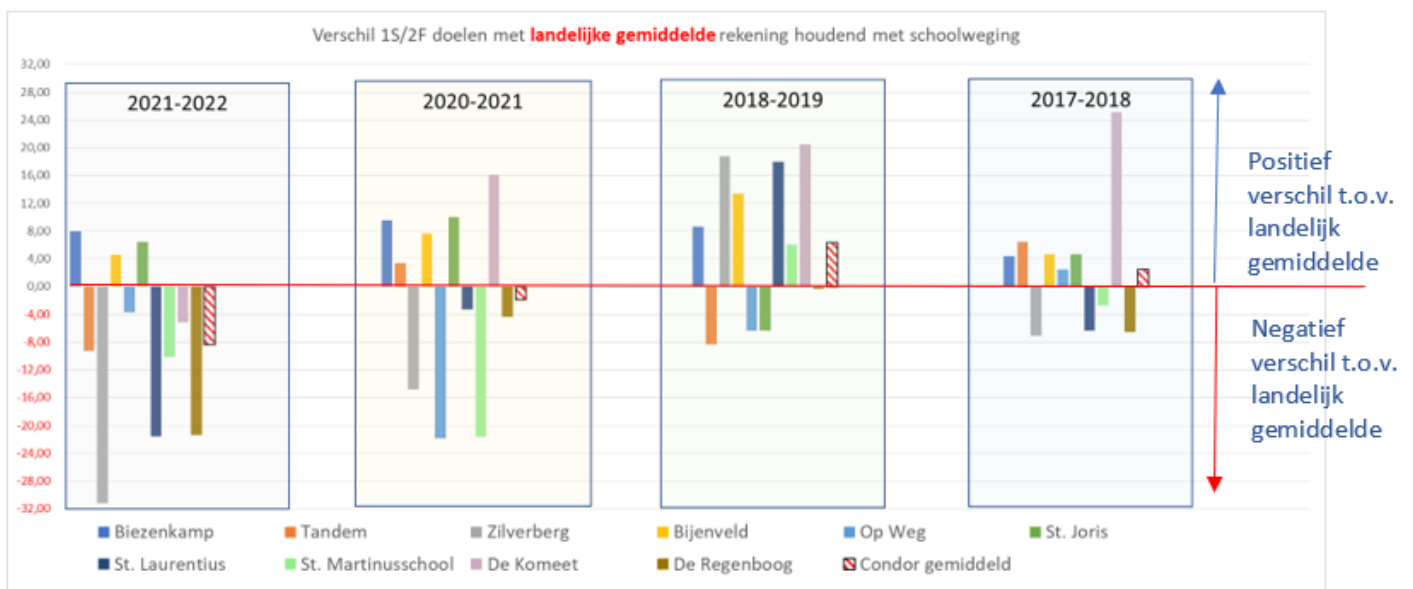
4.4 Onderwijsopbrengsten

In 2022 zijn de onderwijsopbrengsten geanalyseerd aan de hand van de eindtoetsgegevens. Nadat in 2020 vanwege Corona geen eindtoets werd afgenomen en schooljaar 2020-2021 gericht was op herstel van de Corona-achterstanden, zijn de eindopbrengsten voor taal en rekenen dit jaar grondiger geanalyseerd, waarbij de pre-Corona eindopbrengsten vergeleken zijn met de post-Corona eindopbrengsten. Hiervoor zijn de behaalde eindtoetscores van de afgelopen vijf jaren gecorrigeerd naar de individuele schoolweging en zijn onderling vergeleken.

4.4.1 Resultaten

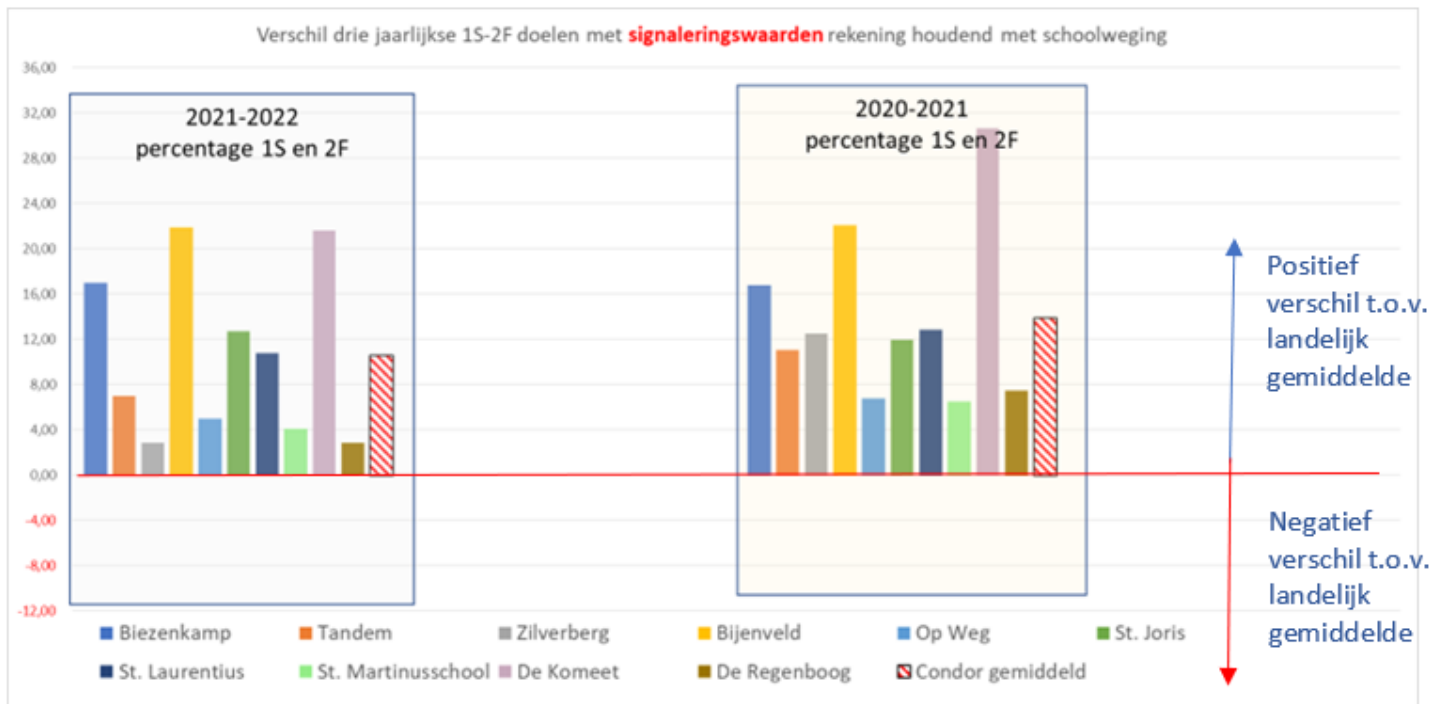
In afbeelding 1 staan de resultaten van de analyse van de afgelopen vier schooljaren waarin een eindtoets is afgenomen. Vóór corona lag het gemiddelde van de eindtoetsen boven het landelijk gemiddelde en ná corona lag het gemiddelde onder het landelijk gemiddelde; dit lijkt een dalende trend te zijn. De Condorscholen die het landelijk gemiddelde van vergelijkbare scholen (met dezelfde schoolweging) niet halen zijn de laatste twee jaren in aantal toegenomen. Het negatieve verschil tussen de behaalde scores en het landelijk gemiddelde van vergelijkbare scholen is eveneens groter geworden. Dit is een zorgelijke ontwikkeling.

Afbeelding 1: Verschil eindtoetscores met landelijke gemiddelde gecorrigeerd naar schoolweging.

Een andere maat voor onderwijskwaliteit is de signaleringswaarden van de Inspectie van het onderwijs. De laatste twee jaren scoren alle Condorscholen boven deze signaleringswaarden: zie hiervoor afbeelding 2. De eindtoetscores zijn in deze jaren lager geworden. Het verschil met de signaleringswaarden wordt echter steeds kleiner.

Afbeelding 2: Verschil drie jaarlijkse eindtoetsscores met **signaleringswaarden** rekening houdend met schoolweging.

Toelichting:

De signaleringswaarden zijn zo gekozen dat de resultaten van ongeveer 90% van de scholen boven de signaleringswaarden liggen.

- **% streefniveau 1S/2F**

De signaleringswaarden voor 1S/2F zijn afhankelijk van de schoolweging. Bij de introductie van de referentieniveaus stelde de commissie Meijerink de ambitie dat 65% van de leerlingen 1S/2F zou moeten kunnen halen. Het landelijk gemiddelde van de scholen over 2017, 2018 en 2019 is ongeveer 59%.

4.4.2 Meer grip krijgen op dalende trend

In 2022 zijn er verschillende gesprekken met leerkrachten, IB-ers en directeuren geweest om meer grip te krijgen op deze dalende trend en wat anders/beter kan om de trend te keren. De mensen op de scholen waarbij de grootste daling heeft plaatsgevonden, zijn zich daarvan meer bewust geworden. Op basis van deze gesprekken, in combinatie met evidenced informed informatie zijn enkele hypothesen opgesteld die in 2023 verder onderzocht worden.

Mogelijke hypothesen zijn:

- meer instructie geven in plaats van te veel en te vroeg differentiëren, zodat leerlingen meer tijd krijgen om hun doelen te bereiken;
- meer richten op het verhogen van de kennis van leerlingen op verschillende vakgebieden, zodat ze beter in staat zijn teksten te begrijpen en te interpreteren;
- meer aandacht besteden aan metacognitie, zodat leerlingen leren hoe ze hun eigen denkprocessen kunnen monitoren en sturen;
- meer feedback geven, zodat medewerkers zich verder kunnen ontwikkelen;
- de professionalisering van leerkrachten beter borgen en de opgebouwde kennis en ervaring delen met elkaar;

- meer gebruik maken van 'zachte' data, zoals reflecties van leerlingen over hun eigen leerproces en persoonlijke groei, om meer inzicht te krijgen in hun ontwikkeling en deze data te gebruiken om het onderwijs te verbeteren;
- er wordt er teveel aandacht besteed aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zoals leerlingen met een taalachterstand, dyscalculie, moeilijk gedrag of ADHD en dit gaat ten koste van de groepsinstructie;
- er is te weinig ruimte voor flexibiliteit in het lesmateriaal.
- er wordt binnen SPO Condor te weinig van elkaar geleerd tussen scholen die het goed doen en scholen die het relatief minder goed doen.

4.4.3 Kwaliteitszorg

In 2023 wordt er meer tijd en energie besteed aan het gezamenlijk bespreken van de resultaten van meerdere scholen, in plaats van dat elke school dit individueel doet. Vanuit deze gezamenlijke analyses kan er besloten worden dat bepaalde interventies voor *alle* Condorscholen gelden. Naast de bovenstaande hypothesen zullen ook andere onderwerpen voortaan in verschillende geledingen binnen de scholen/stichtingen met elkaar besproken worden. Die andere onderwerpen zijn:

- Schooladviezen
- Heroverwegingen
- Effecten NPO gelden
- Tussenresultaten

De kenniskringen krijgen hierdoor gericht opdrachten. Binnen het SPOG-Condorcollege meer aandacht zijn voor deze thema's; het scholingsbeleid wordt de komende jaren geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Door de resultaten/hypothesen op verschillende momenten met verschillende mensen vanuit diverse scholen te vergelijken, kan leiden tot betere inzichten en meer gerichte acties om de prestaties van de leerlingen te verbeteren. Het gezamenlijk bespreken van de resultaten van meerdere scholen kan leiden tot meer efficiënte en effectieve strategieën voor onderwijsverbetering. Dit bespaart niet alleen tijd en middelen, maar stelt ons ook in staat om sneller resultaten te boeken en de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren. Bovendien stelt het ons in staat om van elkaar te leren en ervaringen te delen, waardoor we ons kunnen richten op het gezamenlijke doel van het verbeteren van het onderwijs voor alle Condorleerlingen.

4.4.4 Burgerschap

Aanleiding

In 2021 is de wet ter verduidelijking van de burgerschapsopdracht in werking getreden, waardoor scholen verplicht zijn om een doelgericht, samenhangend en herkenbaar aanbod te formuleren voor burgerschap. In het afgelopen jaar heeft SPO Condor de focus gelegd op het versterken en verbeteren van het burgerschapsonderwijs op de scholen. Er is een werkgroep opgericht die zich hier specifiek op heeft gericht en die een aantal concrete doelen heeft opgesteld. Zo is er een Condor brede missie en visie op burgerschap opgesteld, waarin duidelijk wordt gemaakt waarom burgerschapsonderwijs belangrijk is, wat de leerlingen meegeven kan worden en hoe zij zich kunnen ontwikkelen tot actieve burgers in onze maatschappij. Er is per school in beeld gebracht op welke wijze burgerschap in het aanbod is verwerkt en op welke wijze het wordt gevolgd.

Doel

Het doel van deze werkgroep is om een sluitend raamwerk te ontwikkelen waarin een gezamenlijke Condorvisie op burgerschap is opgenomen, die genoeg ruimte biedt voor de eigen invulling door de individuele scholen, zodat zij dit kunnen toepassen binnen de eigen onderwijsconcepten en schoolkenmerken.

Resultaat op lange termijn

Er is een Condor brede visie op burgerschap ontwikkeld, die voldoende ruimte biedt voor de eigen invulling van de individuele scholen. Het raamwerk is opgesteld aan de hand van de volgende kernwaarden:

- Respect: voor jezelf, voor anderen, voor de omgeving en voor de wereld om ons heen.
- Verantwoordelijkheid: voor jezelf, voor anderen, voor de omgeving en voor de wereld om ons heen.
- Solidariteit: met anderen, met de omgeving en met de wereld om ons heen.
- Democratie: kennis hebben van, en bijdragen aan, democratische waarden en normen.
- Verschillen: respectvol omgaan met verschillen tussen mensen en culturen.

Resultaat op korte termijn

De projectgroep (vanuit elke school één leerkracht) neemt dit over en heeft de volgende opdracht, om gewenst resultaat te behalen:

1. Opstellen Condorbrede missie/visie op burgerschap. Waarom is burgerschap belangrijk? Wat wordt alle leerlingen van SPO Condor meegegeven om zich kunnen ontwikkelen tot actieve burgers binnen de maatschappij? Het gaat om een grof raamwerk; dit wordt voorgelegd aan het MT. Na besluitvorming wordt dit raamwerk door elke school aangevuld. Dit resulteert in een schoolmissie/visie op burgerschap.
2. Uitwerken van de doelen voor burgerschap op stichtings- en schoolniveau.
3. Elke leerkracht uit de projectgroep vertaalt de visie en doelen naar een uitgewerkt aanbod en aanpak binnen de eigen school. Hierbij wordt rekening gehouden met de context van de school, de leerling- en ouderkenmerken, de omgeving en overige invloeden.
4. De projectgroep doet een voorstel richting het MT inzake op welke manier burgerschap gemeten wordt op stichtings- en/of schoolniveau.
5. De projectgroep zorgt voor borging van Burgerschap binnen het onderwijsaanbod op de scholen.
6. De projectgroep bepaalt welk model/instrument benut wordt om bovenstaande vast te leggen. Dit kan voor alle scholen één manier of per school een eigen invulling zijn.

4.5 NPO

Inleiding

Het kalenderjaar 2022 was voor de onderwijsstichting SPO Condor een bijzonder jaar, vanwege de aanhoudende coronapandemie. Dit heeft met name in de eerste helft geleid tot schoolverzuim van leerlingen als gevolg van ziekte, corona-angst en quarantaine. Daarnaast door ziekte of besmetting van leraren, waardoor klassen met of zonder thuisonderwijs naar huis gestuurd werden. Hierdoor is het onderwijs in sommige vakgebieden, zoals begrijpend lezen en rekenonderwijs bij de scholen negatief beïnvloed. Daarentegen zijn diverse maatregelen genomen om de negatieve effecten te verminderen en zijn NPO-gelden ingezet om het onderwijs te verbeteren en achterstanden in te halen. De interventies, effecten en ambities van SPO Condor op basis van de input van de scholen en de ambities voor 2023 zijn:

Interventies:

- Extra inzet op begrijpend lezen, woordenschat en rekenonderwijs, met specifieke activiteiten in kleine groepen en extra aandacht voor leerlingen die opvallen bij checklists.
- Bewustere inzet op interactie tijdens klassikaal nakijken en minder tijd besteed aan spelling om meer tijd te kunnen besteden aan begrijpend lezen.
- Doorgaande lijn tussen groepen beter afgestemd en scholing over de rekenmethode "Met Sprongen Vooruit" (MSV) en contextsommen.
- Gezamenlijke lesvoorbereiding en kennisverbreding voor begrijpend lezen en scholing in 2022/23.
- Inzet van materialen voor rekenmethode "Met Sprongen Vooruit" (MSV) scholing van leerkrachten, inzet van een onderwijsassistent, een vakdocent gym en vervanging voor kindgesprekken.

- Extra begeleiding in rekenen, lezen en spelling door middel van een leerkracht en het taalprogramma Letterster.
- Gescheiden instructie voor leerjaren 4 en 5 en aandacht besteed aan de executieve functies van leerlingen.
- Groep 1/2 en 2/3 op vier ochtenden in de week op basis van leerjaar onderverdeeld.
- Het maken van kleinere groepen in de groepen 7 en 8.

Effecten:

- Wisselende resultaten van extra begeleiding in rekenen, lezen en spelling. Het effect van enkel de coronapandemie is lastig vast te stellen.
- Schoolstandaarden behaald voor DMT en spelling maar nog niet voor begrijpend lezen en rekenen.

Ambities 2023:

- Behalen van de schoolstandaarden voor begrijpend lezen en rekenen op alle scholen waarbij elke school dit op eigen wijze aanpakt.
- Verder inzetten op kritische werkhouding en reflectie van leerlingen.
- Voortzetten van samenwerking door middel van collegiale consultatie en gezamenlijke lessen voorbereiden. Dit niet alleen binnen één school maar ook met andere scholen.

4.6 Financieel

SPO Condor heeft meerdere subsidies geworven, welke ingezet worden in het onderwijs ten behoeve van achterstanden en verhoogde werkdruk, mede vanwege de coronapandemie én onderwijsprogramma's die door de overheid geïnitieerd zijn:

- Regionale aanpak lerarentekort 2019-2021;
- Regionale aanpak personeelstekort 2020-2022;
- Nationaal Programma Onderwijs 2021-2023.

4.7 ICT: digitale geletterdheid

Inleiding

In 2022 hebben de ICT'ers van de scholen tijd en energie gestoken in het vormgeven van digitale geletterdheid. Dit is een belangrijk thema omdat de digitale wereld een steeds grotere rol speelt in ons dagelijks leven. Het is daarom van essentieel belang dat kinderen leren omgaan met de digitale wereld en digitale vaardigheden ontwikkelen. Bovendien worden in het schooljaar 2023-2024 hoogstwaarschijnlijk nieuwe leerdoelen voor digitale geletterdheid verplicht gesteld in het basisonderwijs. Hierdoor zal digitale geletterdheid een vaste plek moeten krijgen in het onderwijs.

Waarom werken aan digitale geletterdheid

Er zijn verschillende redenen waarom het belangrijk is om te werken aan digitale geletterdheid. Een belangrijke reden is dat de digitale wereld steeds belangrijker wordt in ons dagelijks leven en dat deze trend zich in de toekomst zal voortzetten. Het is daarom van belang dat kinderen leren omgaan met deze wereld en digitale vaardigheden ontwikkelen.

Een andere reden is dat digitale geletterdheid bijdraagt aan de ontwikkeling van andere vaardigheden zoals kritisch denken, probleemoplossend vermogen en communicatievaardigheden. Daarnaast biedt digitale geletterdheid kansen voor leerlingen om zich op een andere manier te ontwikkelen en te leren.

Visie ontwikkelen

Het ontwikkelen van een visie op digitale geletterdheid is van groot belang om de juiste koers te bepalen. Afgelopen jaar hebben vier bijeenkomsten met ICT'ers plaatsgehad, waarin voorstellen zijn gemaakt tot het ontwikkelen van een visie op digitale geletterdheid. In deze visie zal er aandacht zijn voor de volgende vier aspecten: ICT-basisvaardigheden, informatievaardigheden, mediawijsheid en computational thinking. De visie wordt vertaald naar schoolniveau.

Ambities voor 2023

In 2023 wordt naar de gezamenlijke doelen gestreefd op het gebied van digitale geletterdheid:

- Het definiëren van wat digitale geletterdheid betekent voor de scholen en het vaststellen van de belangrijkste competenties en vaardigheden die nodig zijn voor digitale geletterdheid.
- Het creëren van een helder beeld van waar de scholen staan op het gebied van digitale geletterdheid en waar het naartoe wil werken.
- Het identificeren van de benodigde middelen en infrastructuur om digitale geletterdheid te bevorderen, zoals apparatuur, software en training.
- Het betrekken van alle belanghebbenden bij het ontwikkelen van de visie, zoals directeuren, leerkrachten, ouders en leerlingen.
- Het opstellen van concrete actieplannen en stappen om de visie op digitale geletterdheid te realiseren.

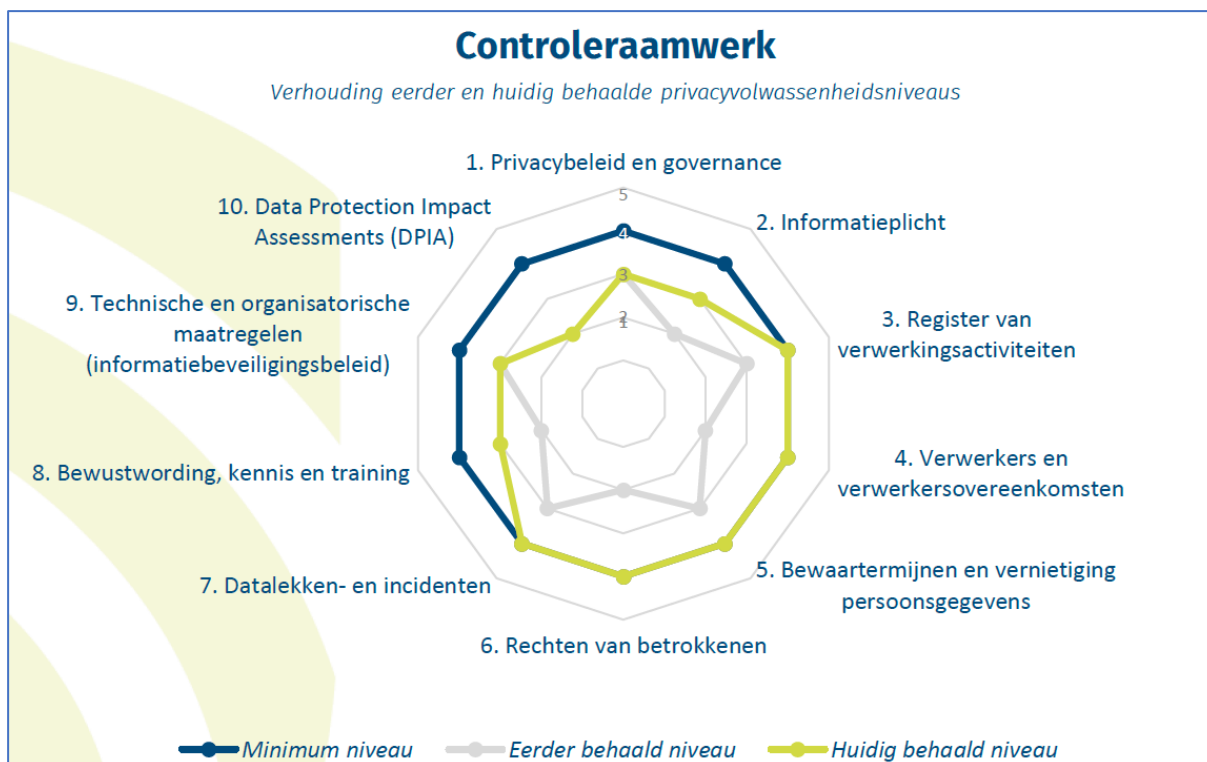
4.7.1 Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG

In het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van de AVG, onder andere aan de bewustwording van de AVG onder medewerkers, opstellen van procedures voor het melden van datalekken en het behandelen van verzoeken van betrokkenen.

De Lumen Group, de externe partij heeft middels een steekproef de naleving en implementatie van de privacywet- en regelgeving beoordeeld. Er zijn conclusies en aanbevelingen gedaan over de implementatie, de naleving en de beheersing van privacywet- en regelgeving voor SPO Condor.

Conclusies en aanbevelingen

SPO Condor heeft de nodige stappen gezet op het gebied van privacy, maar heeft nog niet overal de wettelijk gewenste privacyvolwassenheidsniveaus behaald. Zie onderstaande afbeelding.

De Lumengroup heeft vijf volwassenheidsniveaus opgesteld om de volwassenheid van organisaties op het gebied van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) te meten:

- Niveau 1 - Bewustzijn: De organisatie heeft een basiskennis van de AVG en is zich bewust van de impact van de AVG op hun activiteiten. Er is echter geen specifiek AVG-complianceprogramma.
- Niveau 2 - Beginfase: De organisatie heeft een AVG-complianceprogramma opgezet, maar het is nog in een beginfase. Er zijn procedures en beleidslijnen opgesteld, maar er is nog geen specifieke AVG-trainingsprogramma's voor medewerkers.
- Niveau 3 - Operationeel: De organisatie heeft een operationeel AVG-complianceprogramma, dat volledig is geïmplementeerd en ondersteund door trainingsprogramma's voor medewerkers. Er zijn ook interne controlemechanismen opgezet om te verifiëren of het programma correct wordt uitgevoerd.
- Niveau 4 - Geoptimaliseerd: De organisatie heeft een geoptimaliseerd AVG-complianceprogramma dat voortdurend wordt beoordeeld en bijgewerkt. Er zijn geautomatiseerde tools en processen om de naleving van de AVG te ondersteunen en te controleren.
- Niveau 5 - Innovatief: De organisatie heeft een innovatief AVG-complianceprogramma dat verder gaat dan de basisvereisten van de AVG en zich richt op continue verbetering. Er zijn geavanceerde technologieën en processen in gebruik om gegevensbescherming te waarborgen en er wordt actief gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe methoden en tools voor AVG-naleving

SPO Condor heeft verschillende beleidsstukken opgesteld en geactualiseerd, zoals het verwerkingsregister en het privacy beleid werknemers. Echter, er is nog werk te doen betreffende bewustwording inzake privacy onder personeel. Lumen Group raadt aan om doorlopend kennis en bewustzijn omtrent privacy onder het onderwijspersoneel te vergroten en privacybewust gedrag te stimuleren.

Bij overige onderwerpen is er vooruitgang geconstateerd, zoals bij het opstellen van een nieuw protocol datalekken en beveiligingsincidenten en het instellen van tweefactor-authenticatie voor ParnasSys en Office 365. Er is echter nog geen volledig beleid vastgesteld. Lumen Group raadt aan om beleidsstukken en werkinstructies op het gebied van de zeven overige onderwerpen af te ronden.

Tot slot wordt er aanbevolen om gerichte risicoanalyses en DPIA's (Data Protection Impact Assessment) uit te voeren en hierover een gemotiveerd bestuursbesluit te nemen. Lumen Group adviseert om hierbij altijd de functionaris gegevensbescherming te betrekken.

5 Personeel

5.1 Personeelssterkte

Op 1 oktober 2022 zijn er binnen SPO Condor 186 personeelsleden in dienst met totale een betrekkingssomvang van 128,9 fte's.

Hieronder worden de kengetallen van de personeelssterktes aangegeven:

Per arbeidsrelatie

Type aanstelling	Totaal	Fulltime	Parttime
Onbepaalde tijd	Aantal personen	24	136
	Aantal fte's	24,0	85
Bepaalde Tijd	Aantal personen	5	21
	Aantal fte's	5,0	14,9

Per leeftijdscategorie

	Totaal	Leeftijdscategorie									
		20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal personen	186	15	23	13	12	26	31	14	24	23	5
Bezetting (fte's)	128,9	9,9	17,8	9,7	7,1	17,1	22,5	10,7	15,8	15,2	3,1

Per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (Wtf)					
		0,00-0,19	0,20-0,39	0,40-0,59	0,60-0,79	0,80-0,99	>= 1,00
Aantal Personen	186	1	11	30	68	47	29
Bezetting (fte's)	128,9	0,1	2,8	13,9	44,2	38,9	29,0

Per functiegroep

Functiegroep	Totaal	Fulltime	Parttime
Directie	Aantal Personen	6	4
	Bezetting (fte's)	6,0	2,8
Onderwijs Personeel	Aantal Personen	22	135
	Bezetting (fte's)	22,0	87,2
Onderwijs ondersteunend personeel	Aantal Personen	1	18
	Bezetting (fte's)	1,0	9,9

5.2 Ziekteverzuim

In onderstaande tabel staat de ontwikkeling van ziekteverzuim over de afgelopen 3 jaren in verhouding tot het landelijke ziekteverzuimpercentage:

	2020	2021	2022
SPO Condor	4,14%	4,00%	4,20%
Landelijke *)	5,70%	5,70%	n.n.b.

*) Info Duo "eindrapportage PO en VO 2020"

Binnen SPO Condor is het ziekteverzuimpercentage het afgelopen jaar verder teruggelopen. Hierbij dient ook voor 2022 te worden opgemerkt dat er afwezigheid is geweest vanwege corona. Dit heeft geleid tot een groter verzuim, zonder dat dit direct herleidbaar is aan ziekte. Vanwege mogelijke besmetting is preventief thuis gebleven. Het ziekteverzuim blijft permanente aandacht krijgen binnen SPO Condor.

5.3 CPV

Voor de deelname in de vervangingspool CPV Ingenium heeft SPO Condor vervangingsformatie in dienst. Deze formatie wordt ingezet in de regio die CPV Ingenium bedient. Samen met CPV Ingenium streeft SPO Condor naar een 100%-bezetting van deze formatie. Hiervoor zijn de vervangers altijd bereid meer beschikbaar te zijn dan de omvang van de aanstelling. In het verslagjaar 2022 is de bezettingsgraad 76%; de marge omvat ziekte en verlof van vervangers.

5.4 Werkdrukmiddelen

Deze middelen zijn bedoeld om de werkdruk terug te dringen en worden in samenspraak met de scholen volledig ingezet. Het schoolteam beslist in overleg met de directie over de besteding van deze middelen. De inzet van de werkdrukmiddelen heeft volledig plaatsgevonden in werkdrukreductie zoals de personele bezetting voor de ondersteuning en vrij roosteren van leerkrachten. Alle PMR-en hebben goedkeuring gegeven aan de besteding van de middelen op hun school. De werkdruk blijft permanent aandacht krijgen.

Het budget voor werkdrukmiddelen bedraagt voor 2022 € 428.380 en is besteed aan:

	€
Personeel	428.380
Materieel	0
Professionalisering	0
Overige bestedingsdoelen	0

5.5 Onderwijsachterstand

SPO Condor ontving voor de scholen Sint Laurentius tot 1 augustus 2022 additionele bekostiging voor de onderwijsachterstanden. Sint Martinus en De Tandem hebben over geheel 2022 deze bekostiging ontvangen. Deze middelen worden geheel in de eigen schoolformatie opgenomen zodat per school in samenspraak met de teams en de medezeggenschapsraad de middelen gericht ingezet kunnen worden voor eventueel benodigde interventies.

5.6 Uitkeringen na ontslag

Ontslagen worden zoveel mogelijk voorkomen. Het beleid is er op gericht personeel te behouden voor de stichting. In 2022 zijn geen uitkeringsverplichtingen ontstaan wegens ontslag.

5.7 Strategisch personeelsbeleid en ontwikkelingen

Met het personeelsbeleid wordt voortdurend getracht binnen het MT het verschil inzichtelijk te maken en te overbruggen tussen de aanwezige bemensing en de toekomstige behoefte aan medewerkers met de juiste kennis en competenties.

Relevante ontwikkelingen in dezen binnen SPO Condor zijn:

- Voor de bepaling van formatieve en dus financieel beleid zijn de leerlingaantallen vanaf 2023 de teldatum 1 februari relevant. Voor de komende jaren laten de prognoses een stabilisering van leerlingaantallen zien, met name vanwege gerealiseerde nieuwbouwwoningen. De omvang van de geplande nieuwbouw is niet berekend in de prognoses; de aanwas van leerlingaantallen wegens toekomstige nieuwbouw is lastig te bepalen.
- Binnen SPO Condor wordt mobiliteit gestimuleerd om daarmee de kwaliteiten van het personeel beter te benutten en tevens ook de prestaties van de leerlingen te verbeteren.

- In de reguliere formatie van SPO Condor is in de eerstkomende jaren nog niet direct een lerarentekort te verwachten. Belangrijk is de zorg voor de beschikbaarheid van invallers om afwezige leerkrachten te kunnen blijven vervangen en tussentijdse vacatures. In de komende jaren zal extra geïnvesteerd worden in de kwantiteit en kwaliteit van onze groep invalmedewerkers.
- De extra tijdelijke beschikbare middelen vanuit het ministerie leggen een druk op de beschikbaarheid van het aantal leerkrachten.
- In de regio is samenwerking gezocht met meerdere schoolbesturen om het probleem van het lerarentekort gezamenlijk op te pakken. Hiervoor heeft de regio (CPV-Ingenium) van het Rijk in het kader van 'Regionale Aanpak Personeelstekort' subsidie ontvangen. SPO Condor is penvoerder in dezen.
- In 2019 heeft SPO Condor gezamenlijk met haar stakeholders een strategisch perspectief 2020-2024 en een visie op leren vormgegeven. De ontwikkelbehoeften hieruit voortvloeiend zijn opgenomen in de jaarplannen en daarmee een onderdeel geworden van de kwaliteitscyclus.

Het formatiebeleid wordt samen met de directeuren en teams van de scholen vorm gegeven. Teams worden nauwer betrokken bij het formatie- en taakbeleid van de school. Jaarlijks worden met het team van de school afspraken gemaakt over de inzet van de formatie en vastgelegd in het werkverdelingsplan binnen de kaders van het formatiebeleid.

De procedures en notities binnen het strategisch personeelsbeleid worden permanent getoetst aan de landelijke ontwikkelingen en de actuele situatie van SPO Condor.

6 Huisvesting

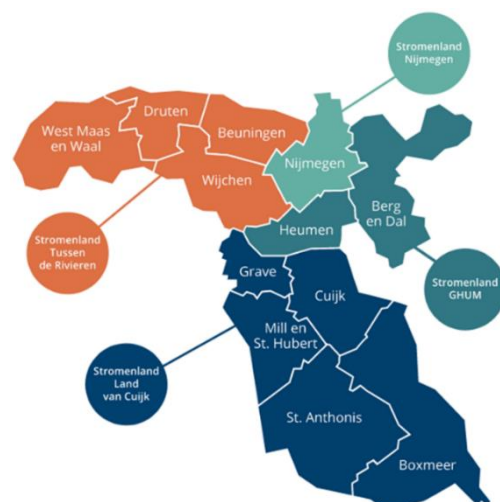
SPO Condor heeft een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld voor de periode 2020-2059, dat jaarlijks bijgesteld kan worden als gevolg van ontwikkelingen in de wijze van financieren (lees ministeriële bekostiging) van onderhoud. Zie ook § 8.6.4.

Per 1 januari 2023 is het beheer van en controle op de uitvoering van onderhoud uitbesteed aan Accommodation Management (AM). Tussen SPO Condor en AM vindt voortdurend afstemming plaats conform de samenwerkingsovereenkomst. In overleg met AM wordt in 2023 een nieuw MJOP opgesteld.

7 Samenwerkingsverbanden

SPO Condor werkt samen met

- Mosagroep (zie § 2.4)
- CPV Ingenium: verzorgt voor de ruim 140 basisscholen van 10 onderwijsorganisaties in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg de vervanging van leerkrachten bij verlof en verzuim.
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Stromenland voor Passend Onderwijs in de op de kaart hiernaast gearceerde regio. SWV Stromenland is een stichting waarin 20 besturen met 154 scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs samen werken.

8 Financiën

8.1 Algemeen

Schoolbesturen zijn verplicht om jaarlijks uiterlijk 1 juli het financieel jaarverslag over het voorgaande boekjaar aan te leveren bij OC&W/DUO. Dit jaarverslag bestaat doorgaans uit een bestuursverslag en de jaarrekening. Verplicht aan te leveren onderdelen zijn de jaarrekening en een toelichting op het financieel beleid (dat onderdeel uitmaakt van het bestuursverslag). De Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs van het Ministerie van OCW en de Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen (RJ660) zijn van toepassing. In de brochure “Richtlijn Jaarverslag Onderwijs” zijn de richtlijnen opgenomen.

8.2 Beroepsprocedure inzake vordering OC&W per 31-12-2022

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot financieringsprobleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun personele bekostiging. Dit komt voor SPO Condor neer op € 564K. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering in de balans per 31 december 2022 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor schoolbesturen slechts “een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie.

Vandaar dat SPO Condor en circa 230 andere schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens de meeste van de betreffende schoolbesturen waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen.

Daarom heeft SPO Condor besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing door de minister op het bezwaar. Op het moment van opstellen van dit bestuursverslag loopt deze beroepsprocedure nog en is niet bekend wanneer hierin uitspraak volgt.

8.3 Exploitatie 2022

Het exploitatieresultaat 2022 bedraagt € 389K positief. Het resultaat op de NPO-exploitatie bedraagt € 453K. De afboeking van de vanwege het betaalritme ontstane (fictieve) vordering per 31-12-2022 op OC&W bedraagt € 564K. Rekening houdend met deze bedragen kan het genormaliseerde resultaat 2022 berekend worden op € 501K positief.

Na correctie voor de mutaties van de ultimo 2021 aangehouden bestemmingsreserves (inzake coronapandemie en passend onderwijs) én de nieuwe, voor de jaren 2023 en 2024 aangelegde bestemmingsreserve voor het Management Development Traject ad € 260K, bedraagt het exploitatieresultaat € 404K positief, tegenover een begroting met exploitatiesaldo € 108K negatief, zijnde begrote onttrekkingen aan de reserves voor

- IT-impuls € 38.000
 - ICT (afschrijvingen); t/m 2022 € 70.000
- Totaal € 108.000

Hierna volgen meer gedetailleerde analyses van de exploitatie 2022 en de balans per 31-12-2022.

Afwijking exploitatieresultaat ten opzichte van begroting 2022:

Staat van baten en lasten			
	2022	Begroot 2022	Vershil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen	13.197.420	12.155.932	1.041.488
Overige overheidsbijdragen	33.502	43.030	-9.528
Overige baten	287.199	320.125	-32.926
Financiële baten/lasten	8.242	-4.825	13.067
Totaal baten	13.526.363	12.514.262	1.012.101
Lasten			
Personeelslasten	10.611.657	9.543.784	1.067.873
Afschrijvingen	318.969	375.442	-56.473
Huisvestingslasten	1.328.751	880.919	447.832
Overige lasten	877.698	1.822.117	-944.419
Totaal lasten	13.137.075	12.622.262	514.813
Resultaat	389.288	-108.000	497.288
Resultaat NPO	-452.957	0	-452.957
Afboeking vordering OC&W	564.337	0	564.337
Genormaliseerd resultaat	500.668	-108.000	608.668
Bestemmingsreserve Corona	-100.000	0	-100.000
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	-63.261	0	-63.261
Bestemmingsreserve MD traject	260.000	0	260.000
Resultaat zonder bestemmingsreserves	403.929	-108.000	511.929

De afwijking tussen het begrote en het werkelijke resultaat bedraagt per saldo € 512K positief. In de analyse hierna zal hierop nader worden ingegaan.

8.3.1 Personeel

In onderstaande tabel zijn de personele baten en lasten gesaldeerd:

Staat van baten en lasten personeel			
	2022	Begroot 2022	Vershil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen personeel	11.383.569	10.400.102	983.467
Passend onderwijs	327.070	282.953	44.117
Overige personele baten	180.076	238.185	-58.109
Totaal personele baten	11.890.715	10.921.240	969.475
Lasten			
Netto loonkosten (inclusief inleen)	10.329.723	10.278.996	50.727
Overige personele lasten	281.934	332.990	-51.056
Totaal personele lasten	10.611.657	10.611.986	-329
Personeel resultaat	1.193.304	203.092	990.212
Resultaat NPO	-452.957	0	-452.957
Afboeking vordering OC&W	564.337	0	564.337
Genormaliseerd resultaat	1.390.438	309.254	1.081.184
Bestemmingsreserve Corona	-100.000	0	-100.000
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	-63.261	0	-63.261
Bestemmingsreserve NPO	260.000	0	260.000

De personele baten zijn € 969K hoger dan begroot. Deze stijging wordt veroorzaakt door

- de NPO-bekostiging, welke voor de betreffende delen van de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in 2022 is begroot en uitbetaald maar besteed mag worden tot en met schooljaar 2024-2025. Het verschil tussen bekostiging en besteding bedraagt voor 2022 het bedrag van € 453K.
- een forse nabetaling over het schooljaar 2021-2022. Hier staan weliswaar toekomstige verplichtingen tegenover, zoals de stijging van de pensioenpremie en de compensatie voor loonaanpassingen als gevolg van het coalitieakkoord inzake het dichten van de loonkloof met het voortgezet onderwijs (tezamen circa € 200K).
- loonindexeringen (CAO-aanpassingen).
- de groeibekostiging (personeel) en de bijzondere bekostiging in het kader van de opvang van de Oekraïense vluchtelingkinderen in het onderwijs.
- extra middelen voor de professionalisering basisvaardigheden.
- extra middelen aanschaf CO2-meters.
- hoger dan begrote uitleen van personeel in CPV vervangingspool.
- de vergoeding voor het voeren van het penvoerderschap voor een aantal subsidies;
- additioneel personele subsidies in het kader van de regelingen Regionale Aanpak Personeelstekort en Regionale Aanpak Lerarentekort

Naast hogere baten zijn er minder dan begrote inkomsten uit detacheringen vanwege beëindiging van detacheringen medio 2022.

De personele lasten zijn in plaats van € 329 lager feitelijk € 453K hoger dan begroot. De begroting moet in dezen immers anders beschouwd worden vanwege de NPO-exploitatie; de subsidie is in de begroting geacht volledig besteed te worden waarbij hier in acht genomen moet worden dat het resultaat op NPO in 2022 € 453K positief bedraagt. De stijging van de personele kosten wordt in hoofdzaak veroorzaakt door

- de CAO-correcties, loon- en prijspeilcorrecties en extra formatie wegens corona- en achterstandsprogramma's;
- niet begrote dotatie aan de voorziening voor jubilea, vanwege CAO-aanpassingen;
- lager dan begrote inleen van vervanging;
- lagere scholingskosten vanwege minder gebruik van individuele scholing (CAO-recht) en lagere kosten van MD-traject.

8.3.2 Materieel

Staat van baten en lasten materieel			
	2022	Begroot 2022	Verschil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen materieel	1.486.781	1.472.877	13.904
Overheidsbijdragen	33.502	43.030	-9.528
Overige materiele baten	107.123	81.940	25.183
Totaal materiele baten	1.627.406	1.597.847	29.559
Lasten			
Afschrijvingen	318.969	375.442	-56.473
Huisvestingslasten	1.328.751	880.919	447.832
Overige instellingslasten	877.698	753.915	123.783
Totaal materiele lasten	2.525.418	2.010.276	515.142

Per saldo overschrijdt het materiele resultaat de begroting met negatief € 486K, hoofdzakelijk veroorzaakt door

- aan de lastenzijde
 - hoger dan begrote huisvestingslasten wegens
 - a. aanzienlijke prijsstijgingen van energielasten (overschrijding van de begroting met ruim € 200K). In de begroting is ervoor gekozen de stijging van de energieprijzen niet door te rekenen ten lasten van de onderwijsinhoudelijke budgetten. Er is geen compensatie voor deze prijsstijging ontvangen.
 - b. een indexering van het meerjaren onderhoudsplan met 15%. In afwachting van nieuwe regelgeving met betrekking tot het aanhouden van een onderhoudsvoorziening zijn de bedragen in het MJOP de afgelopen drie jaren niet geïndexeerd. Inmiddels is nieuwe, definitieve regelgeving in dezen bekend geworden.
 - c. hogere kosten van schoonmaak, onder andere nog vanwege corona (hygiëne).
 - d. niet in het MJOP opgenomen herstel en aanpassingen van speelpleinen en schooltuinen.
 - de overige instellingslasten zijn hoger dan begroot, met name vanwege
 - a. het feit dat voor het NPO de subsidie aan personele zijde is geboekt waartegenover de lasten aan materiële zijde onder 'Kosten projecten' zijn verantwoord.
 - b. de gemaakt advieskosten inzake het geschil aangaande de energiekosten van De Komeet.

8.4 Balans 31-12-2022 versus 31-12-2021

Balans	31-12-2022	31-12-2021	Vershil
Activa	€	€	€
Vaste Activa			
Materiële vaste activa	1.705.209	1.625.808	79.401
Financiële vaste activa	0	0	0
	1.705.209	1.625.808	79.401
Vlottende Activa			
Vorderingen	343.199	848.263	-505.064
Effecten	0	0	0
Liquide middelen	5.241.936	3.722.922	1.519.014
	5.585.135	4.571.185	1.013.950
Totaal activa	7.290.344	6.196.993	1.093.351
Passiva			
Eigen vermogen	3.864.661	3.475.373	389.288
Voorzieningen	1.273.409	1.040.555	232.854
Kortlopende schulden	2.152.274	1.681.065	471.209
Totaal passiva	7.290.344	6.196.993	1.093.351

- *Materiële vaste activa*
De investeringen in 2022 - op peil te houden middels een gemiddelde omvang van activa per kind - zijn na de coronaperikelen wat aangetrokken.
- *Vorderingen*
De daling van de omvang van de vorderingen is grotendeels veroorzaakt door het wegvallen van de vordering op het ministerie, welke ultimo 2021 nog bestond vanwege het betaalritme. Er zijn per balansdatum geen vorderingen oninbaar gebleken.
- *Effecten*
Er worden geen beleggingen of dergelijke aangehouden.
- *Liquiditeiten*
Er is sprake van een toename van € 1.519K. De totstandkoming van deze toename wordt nader inzichtelijk gemaakt in het kasstroomoverzicht in de financiële jaarrekening. Op de stand van de liquiditeiten is van invloed het feit dat SPO Condor (mede-) penvoerder is voor en ontvanger van de subsidies RAP (Regionale Aanpak Personeelstekort) en RAL (Regionale Aanpak Lerarentekort). Bovendien zijn het resultaat over 2022, de toename van de kortlopende schulden (zie toelichting hierna) en de bestemmingsreserves voor een totaalbedrag van € 1.094K van invloed op de stand van de liquide middelen per 31-12-2022.
- *Eigen vermogen*
De toename van het eigen vermogen wordt veroorzaakt door de bestemming van het resultaat 2022; onderdeel van de eigenvermogenspositie per 31-12-2021 zijn de bestemmingsreserves met een totaalbedrag van € 1.094K.
- *Voorzieningen*
De voorzieningen zijn in totaal met € 233K toegenomen per 31-12-2022, in hoofdzaak vanwege de prijsindexering van het MJOP met 15% en de dotatie aan de voorziening voor jubilea.

- *Kortlopende schulden*

Per einde 2022 waren de kortlopende schulden € 471K hoger dan het jaar ervoor, vanwege

- een hogere schuldpositie voor belastingen en premies
- de nog te betalen facturen, rente en andere kosten naar aanleiding van het geschil inzake de energiekosten van De Komeet;
- een toename van nog te besteden projectsubsidies.

Alle per balansdatum nog te betalen facturen - naar verwachting inclusief die betreffende het geschil inzake De Komeet - zullen in 2023 voldaan worden.

8.5 Resultaat 2022 ten opzichte van 2021

Staat van baten en lasten			
	2022	2021	Vershil
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen	13.197.420	11.882.098	1.315.322
Overige overheidsbijdragen	33.502	33.055	447
Overige baten	287.199	510.443	-223.244
Financiële baten/lasten	8.242	-17.172	25.414
Totaal baten	13.526.363	12.408.424	1.117.939
Lasten			
Personeelslasten	10.611.657	9.659.655	952.002
Afschrijvingen	318.969	340.533	-21.564
Huisvestingslasten	1.328.751	997.122	331.629
Overige lasten	877.698	821.470	56.228
Totaal lasten	13.137.075	11.818.780	1.318.295
Resultaat	389.288	589.644	-200.356

De baten waren in 2022 € 1.118K hoger dan in 2021. Deze toename heeft de volgende belangrijkste oorzaken:

- de rijksbijdragen namen toe als gevolg van prijscompensatie en nieuwe loonontwikkelingen in de CAO (compensatie toekomstige verplichtingen) alsmede groeibekostiging en bijzondere bekostiging in het kader van het onderwijs aan Oekraïense vluchtelingkinderen;
- de ontvangen subsidies, met name het Nationaal Programma Onderwijs.

De lasten zijn per saldo € 1.318K hoger, met als belangrijkste oorzaken:

- hogere personele lasten vanwege CAO en indexeringen;
- per saldo lagere afschrijvingslasten van investeringen en volledig afgeschreven activa;
- hogere huisvestingslasten, hoofdzakelijk als gevolg van de indexering van het MJOP en de prijsstijgingen voor energie;
- hogere overige lasten vanwege het NPO en advieskosten (zie § 8.2.2).

8.6 Signaleringswaarde normatief eigen vermogen

Volgens de huidige bekende methodiek/formule (model onderwijsinspectie) kan voor de balanscijfers van 2022 de volgende berekening gemaakt worden:

Gegevens:		
Aanschafwaarde gebouwen	€	349.980
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	€	1.543.498
Baten	€	13.518.121
Publiek eigen vermogen	€	3.864.661
Berekening:		
Normatief publiek eigen vermogen:	€	2.441.641
Werkelijk publiek eigen vermogen:	€	3.864.661
Bovenmatige reserve:	€	1.423.020

Blijkens deze berekening zou de omvang van het eigen vermogen van SPO Condor ultimo 2022 ruim € 1.423K bovenmatig zijn. Echter, rekening houdend met het totaal van de bestemmingsreserves ad € 1.094K bedraagt het bovenmatige deel € 329K. Naar verwachting vervalt dit bovenmatig deel volledig met de invoering van de regelgeving voor het aanhouden van een onderhoudsvoorziening.

8.7 Continuïteitsparagraaf

8.7.1 Ontwikkeling (prognoses) leerlingenaantal 2023-2025

Voor de continuïteit van de stichting zijn de ontwikkelingen ten aanzien van de bekostiging, de fluctuaties van het aantal leerlingen en daaraan gerelateerd de omvang van de formatie van het grootste belang. In deze paragraaf zijn de verwachte ontwikkelingen, zoals opgenomen in de meerjarenbegroting weergegeven. De prognoses van leerlingenaantallen zijn, evenals voorgaande begrotingen gebaseerd op geboortecijfers, (gemiddelde) migratie tussen voedingsgebieden (postcodegebieden) van SPO Condor en overige verwachte instroom (van buiten het voedingsgebied). Daarnaast maken de directies gebruik van kennis en informatie van de specifieke omgevingsfactoren van hun school.

Per 1 januari 2023 is de bekostigingsmethodiek veranderd. De bekostigingsperiode betreft een kalenderjaar in plaats van een schooljaar. De teldatum voor de bekostiging is 1 februari; deze datum geeft niet de juiste leerlingaantallen voor de bepaling van de formatie voor een schooljaar. Derhalve zijn hier naast de geprognosticeerde aantallen voor 1 februari de prognoses voor 1 september, zijnde start van een schooljaar weergegeven.

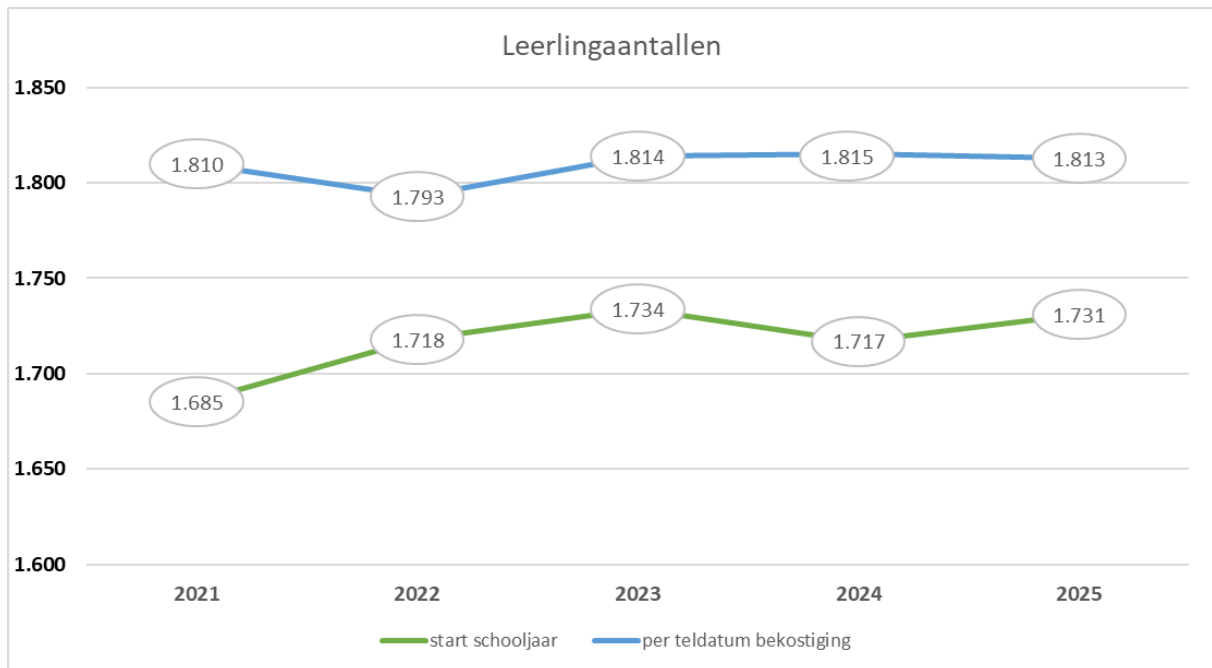
8.7.2 Bekostiging

Met ingang van 1 januari 2023 wordt de bekostiging gebaseerd op het leerlingenaantal van teldatum 1 februari van het aan het bekostigingsjaar voorafgaande kalenderjaar. Het bekostigingsbedrag wordt bepaald door een basisbedrag per leerling, een bedrag per school (gedifferentieerd naar omvang leerlingenaantal naar kleine ≤ 99 en grote ≥ 100 scholen) en een bedrag voor professionalisering en begeleiding. Kleine scholen ontvangen bovendien een aanvullende bekostiging.

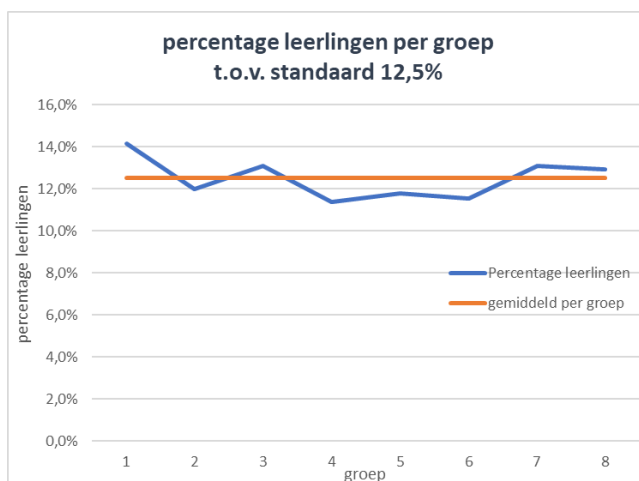
Overgangsregeling 2023-2024-2025

Hiernaast is voor de eerste drie jaren van de nieuwe bekostiging een overgangsregeling in het leven geroepen. Deze regeling moet de gevolgen van de zogenaamde herverdeeeffecten compenseren. Herverdeeeffecten ontstaan wegens het wegvallen in de bekostigingssystematiek van o.a. de gewogen gemiddeld leeftijd (GGL) van het onderwijzend personeel en het onderscheid tussen onder- en bovenbouwbeekostiging. Voor de begrotingsopstelling wordt gebruik gemaakt van de berekeningsmodellen, uitgegeven door de PO Raad in september.

8.7.3 Tellingen c.q. prognoses:

De prognoses laten op stichtingsniveau voor de toekomst een redelijk stabiel aantal leerlingen zien. De omvang van de *geplande* nieuwbouw is niet berekend in de prognoses; de aanwas van leerlingaantallen wegens toekomstige nieuwbouw van woningen is lastig te bepalen. Stabilisering of zelfs lichte groei van de leerlingaantallen kan mede onderbouwd worden door de spreiding van de leerlingaantallen in de acht groepen van het onderwijs.

De grafiek toont de spreiding van het leerlingenaantal op stichtings-niveau ten opzichte van het groepsgemiddelde (12½ %). De relatief lage bezetting van groepen 4, 5 en 6 op de peildatum 1 februari 2022 wordt overgecompenseerd door geprognosticeerde hoger dan gemiddelde instroom (reeds te zien in de bezetting van groep 1).

8.7.4 Uitgangspunten begrotingen 2023-2027

Het financiële sturingsmodel van SPO Condor wordt als volgt gekenmerkt.

- Het Strategisch perspectief 2020-2024 (op stichtingsniveau) en de schoolplannen zijn uitgangspunt voor het formatieplan en de meerjarenbegroting; hierin worden de financiële consequenties van deze plannen vertaald.
- De begrotingsmodellen (schoolbegroting) van de Mosagroep worden als leidraad gebruikt.
- De begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 worden op kalenderjaar niveau opgesteld.
- De begrotingsroutines van SPO Condor moeten leiden tot het voldoen aan de taakstelling van een sluitende begroting. Een begroting met structurele tekorten is onacceptabel. Handhaving van een gezonde financiële positie van SPO Condor op lange termijn is een onvermijdbare opdracht. Voor zover de begrote exploitaties met een negatief saldo sluiten, kunnen dit 'slechts' de excessieve prijsstijgingen voor energie betreffen en de onttrekking aan een bestemmingsreserve.
- Zodra de begroting 2023 bestuurlijke goedkeuring verkrijgt, worden de cijfers naar schoolniveau vertaald in een integrale schoolbegroting en zullen de formatiebesprekingen voor 2023-2024 plaatsvinden.
- Gezamenlijke kosten worden bovenschools gedragen waartoe ter dekking de ministeriële bekostiging per school middels één gemiddeld percentage afgeroomd wordt. Jaarlijks wordt dit percentage geëvalueerd en herrekend.
- Op kalenderjaarniveau wordt een omrekening van de schooljaarbegrotingen gemaakt. De integrale personele begroting omvat de deelbegrotingen:
 - personele inzet op schoolniveau;
 - personele inzet op het niveau van de kostenplaatsen bestuursbureau, vip-ers, onderwijs-ondersteuning en onderhoud;
 - overige personele kosten, zoals scholing en bedrijfsgezondheidsdienst.
- De deelbegrotingen moeten sluitend zijn. Het totaal van de bekostigingen en overige inkomsten bepaalt de financiering van de uitgaven. Bekostigingen zijn niet gelabeld behoudens enkele niet-reguliere (zoals het NPO).
- Met ingang van de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2021-2025 is de omvang van de afschrijvingen op materiële activa per school gerelateerd aan de ontwikkeling van de leerlingenaantallen en een gemiddelde van afschrijvingslasten en activa van drie aan de begroting voorafgaande jaren. Dit kan leiden tot een investeringsruimte, welke niet in een specifiek actief is gepland en derhalve in de begroting geduid wordt met 'fictieve investeringen' die nader in te vullen zijn. De fictieve investeringsruimte wordt jaarlijks bepaald om de koppeling tussen leerlingenaantal en peil van activa te behouden.
- De schooldirecteuren laten hun wensen voor investeringen - lees: investeringsbegroting - berekenen in de afschrijvingskosten voor 2023 en volgende jaren van de meerjarenbegroting. Mochten de wensen niet haalbaar blijken in de uitkomsten van de conceptbegroting, dan zullen de investeringen bijgesteld worden.
- Alle afschrijvingen de school betreffende komen voor rekening van de schoolbegroting.
- In de opstelling van de onderhavige begroting is de ondersteuningsbegroting (onderwijs-ondersteuning) voor 2023 mede bepalend. Deze wordt afgeleid van de GHUM-platformbegroting voor passend onderwijs.
- Voor onderhoud (binnen en buiten) van de schoolpanden is een meerjarige begroting (MOP) opgesteld die (vooralsnog) leidraad is voor de onderhavige begroting. De schoolbegroting wordt belast voor de kosten van onderhoud naar rato van het leerlingenaantal. Met de nieuwe bekostigingssystematiek bestaat er geen directe koppeling meer tussen bekostiging en kosten van onderhoud. In de begroting 2023 is gerekend met het historisch bepaalde percentuele aandeel van bekostiging van onderhoud in relatie tot onderhoudslasten.

Per 1 januari 2023 is het beheer van en controle op de uitvoering van onderhoud uitbesteed aan Accommodation Management. De kosten hiervan zijn vergelijkbaar met het in dienst hebben van een staffunctionaris onderhoud.

- Per 1-1-2024 wordt nieuwe regelgeving ingevoerd voor het aanhouden en de omvang van een voorziening groot onderhoud. Er is in de onderhavige begrotingen geen rekening gehouden met deze aanstaande regelgeving. In de loop van 2023 wordt het MJOP geüpdatet.
- Naast deze exploitatiebegrotingen wordt een integrale liquiditeitsbegroting op stichtingsniveau opgesteld.
- Wanneer binnen de doelstelling van een begrote sluitende exploitatie deze op deelniveau niet haalbaar is, wegens individuele of strategische omstandigheden, vindt er een afweging plaats om
 - ten aanzien van de beleidsuitvoering aanpassingen (bestuurlijk) voor te leggen;
 - onttrekkingen aan de reserves bestuurlijk voor te stellen en te laten accorderen;
 - binnen de begroting verschuivingen van budgetten te onderzoeken (bijvoorbeeld van materieel naar personeel c.q. vice versa).
- Jaarbegroting 2023 én meerjarenbegroting 2023-2027 zijn één enkel sturingsdocument.
- De jaar- én meerjarenbegroting worden getoetst aan de vastgestelde kadernota 2019-2023.
- Onttrekkingen aan (bestemmings-)reserves worden intracomptabel gemonitord en gerapporteerd.

8.7.5 Natuurlijk verloop personeel

Natuurlijkverloop personeel als gevolg van AOW-gerechtigde leeftijd

	2023	2024	2025	2026	2027
fte's gecumuleerd	0,8315	1,6177	3,4033	5,0557	7,2871
<i>het natuurlijk verloop is jaarlijks gecumuleerd berekend</i>					

8.7.6 Kaderstelling

SPO Condor heeft in 2018 een kadernota opgesteld. Deze kadernota omvat de vastlegging van de beleidsuitgangspunten voor het financiële beleid en administratie van SPO Condor voor een periode van vijf jaren. Voor zaken als financieel beheer en beleid, kengetallen en vermogenspositie, voorzieningen en reserves zijn hier de voorwaarden vastgelegd, welke dienen voor de financiële processen van de stichting zoals begrotingsopstellingen, budgetteren en budgetbewaking, investeren, beleggen en belenen. Hiermee wil SPO Condor de financiële continuïteit van de stichting garanderen. Deze kadernota wordt gehanteerd op stichtingsniveau voor en is een financiële weerslag van het Strategisch Beleidsplan. Jaarlijks wordt een financiële vertaling gemaakt in kaders in de kaderbrief voor de schooldirecteuren en bovenschoolse begrotingen.

De kaderbrief voor 2023 bevat een stellingname met betrekking tot het aanhouden van de voorziening voor planmatig onderhoud. De wijze van doteren aan deze voorziening is niet gewijzigd. Nieuwe regelgeving effectueren in de begroting is door het ministerie uitgesteld naar de begroting 2024 en volgende.

8.7.7 Meerjaren balans 2022-2025

	Realisatie 31-12-2022	Begroot 31-12-2023	Begroot 31-12-2024	Begroot 31-12-2025
ACTIVA				
Materiele vaste activa				
Gebouwen	161.711	155.021	148.331	141.641
Meubilair	896.679	786.602	795.815	796.254
ICT en apparatuur	412.033	499.219	505.066	505.344
Leermiddelen	234.786	206.306	208.722	208.837
	1.705.209	1.647.148	1.657.934	1.652.076
Financiële vaste activa	0	0	0	0
Vorderingen				
Debiteuren	34.152	90.000	90.000	90.000
Ministerie OCW	59.634	0	0	0
Overlopende activa	249.413	150.000	150.000	150.000
	343.199	240.000	240.000	240.000
Liquide middelen	5.241.936	3.805.900	3.734.233	3.452.405
Totaal activa	7.290.344	5.693.048	5.632.167	5.344.481
PASSIVA				
Algemene Reserve				
Eigen vermogen	2.770.757	2.821.301	2.651.302	2.481.301
Bestemmingsreserves	1.093.904	0	0	0
	3.864.661	2.821.301	2.651.302	2.481.301
Voorzieningen	1.273.409	1.181.747	1.290.865	1.173.180
Kortlopende schulden				
Crediteuren	138.968	150.000	150.000	150.000
Belasting en soc. premies	492.280	400.000	400.000	400.000
Pensioenen	136.477	140.000	140.000	140.000
Overlopende passiva	1.384.549	1.000.000	1.000.000	1.000.000
	2.152.274	1.690.000	1.690.000	1.690.000
Totaal passiva	7.290.344	5.693.048	5.632.167	5.344.481

Eigen Vermogen	Realisatie	conform meerjarenbegroting		
	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€
beginstand	3.475.373	3.132.378	2.821.301	2.651.301
resultaat	389.288	-311.077	-170.000	-170.000
eindstand	3.864.661	2.821.301	2.651.301	2.481.301
bestemmingsreserve	1.093.904	0	0	0

Vorzieningen	Realisatie	conform meerjarenbegroting		
	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€
beginstand	1.040.555	1.142.325	1.181.747	1.290.865
dotatie	332.760	164.422	175.870	176.818
onttrekkingen	99.906	125.000	66.752	294.503
eindstand	1.273.409	1.181.747	1.290.865	1.173.180

De meerjarencijfers zijn ontleend aan de in november 2022 opgestelde begroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2027 en gepresenteerd naast de realisatie 2022. Vandaar dat de aansluiting tussen realisatie en meerjarencijfers afwijkt in de omvang van de algemene reserve en de opbouw van de voorziening. De risico's zijn bepaald in de meerjarenbegroting 2023-2027.

Investeringsen

Voor het begrotingsjaar 2023 als ook de jaren voor de meerjarenbegroting 2023-2027 worden de voornemens voor investeringen geïventariseerd en berekend in de afschrijvingslasten. Daarbij is van belang

- Inhoudelijke verantwoording van de investering;
- Omvang van de investering (aanschafwaarde);
- Inschatting van moment van investeren (startdatum afschrijvingen);
- Accordering.

Bovendien wordt in kaart gebracht

- het lange termijn risico van investeren in relatie tot eventuele krimp van leerlingaantallen;
- het niveau van de leermiddelen en leeromgeving in relatie tot de (handhaving van de) basiskwaliteitsvoorziening.

Algemene reserve

De mutaties in de algemene reserve betreffen het resultaat over het betreffende jaar.

Voorziening Onderhoud

De dotaties en onttrekkingen aan de voorziening onderhoud zijn gebaseerd op de meerjaren onderhoudsplanning zoals die is opgesteld; in afwachting van nieuwe regelgeving is de wijze van doteren in 2023 niet gewijzigd. Een prijsindexering van 15% is berekend.

Voorziening Personele Verplichtingen

Voor de opbouw van deze voorziening doteert SPO Condor op basis van reële inschattingen ter dekking van de loonkosten van jubilea.

Voorziening DIOM

Van de oudere personeelsleden die verlof sparen wordt hier het gespaarde verlof per werknemer berekend. Noodzakelijke dotatie aan deze voorziening komt ten laste van de (personele) begroting.

8.7.8 Ontwikkelingen

- Evenals voor een jaarbegroting geldt voor de meerjarenbegroting in de reguliere financiering de invloed van de bekostigingsmethodieken. Deze zijn (politiek) aan verandering onderhevig. De belangrijkste ontwikkeling in dezen zijn de nieuwe bekostigingsmethodieken per 1 januari 2023 waarvan de gevolgen voor het financieel beleid de komende tijd zich zullen openbaren. Van de aanstaande bepalingen omtrent het aanhouden van een voorziening voor het uitvoeren van onderhoud aan de schoolpanden én de vermogenstoets worden de gevolgen voor een begroting eerst doorgerekend in 2024 en volgende jaren.
- In tijdelijk opzicht hebben de enkele, op de reguliere bekostiging additionele subsidies (zoals die wegens het NPO) hun invloed op de begroting. Voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs heeft SPO Condor voor de eerste tranche een risicoanalyse opgesteld; de omvang van de risicodekking voor de eerste tranche blijkt ook voldoende voor de tweede tranche.
- De huidige prijsstijgingen van energie zijn doorgerekend in de begrotingen. Er is niet gerekend met een compensatie in dezen, aangezien bij opstelling van de begrotingen de omvang ervan niet bekend was. Komt er geen of te weinig compensatie, dan zal het prijsverschil als exploitatietekort afgeboekt moeten worden op de reserves. Wanneer dit structureel blijkt te zijn, dan zullen met ingang van de begroting 2024 de energielasten hun dekking moeten vinden in de reguliere bekostiging, hetgeen bezuinigingen in andere lasten zal betekenen om de continuïteit van SPO Condor te waarborgen. Komt er voldoende compensatie voor de prijsstijging dan zal deze in de eerstvolgende begrotingsopstelling (2024-2028) doorgerekend worden.
- De labelling van personele en materiële lasten aan een bekostigingscategorie is niet langer mogelijk. Ter indicatie van de allocatie van de financiële middelen in het begrotingsjaar 2023 ten opzichte van het jaar daaraan voorafgaand, geeft het aandeel van personele en materiële lasten in de totale lasten het volgende aan:

	begroting 2023	begroting 2022
personeel	83,6%	85,7%
materieel	16,4%	14,3%

De toename van het aandeel materiële lasten is hoofdzakelijk te verklaren door

- de prijsstijging van energie,
- de toenemende lasten van digitalisering van het onderwijs.

8.7.9 Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht	Realisatie	conform meerjarenbegroting		
	2022	2023	2024	2025
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	€	€	€	€
Resultaat baten en lasten	381.046	-305.552	-165.000	-165.000
<i>Aanpassingen voor</i>				
Afschrijvingen	318.969	355.701	359.789	359.983
Mutaties voorzieningen	232.854	39.422	109.118	-117.685
Totaal	551.823	395.123	468.907	242.298
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>				
Kortlopende vorderingen	505.064	75.000	0	0
Kortlopende schulden	471.209	0	0	0
Totaal	976.273	75.000	0	0
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	1.909.142	164.571	303.907	77.298
Ontvangen interest	16.906	0	0	0
Betaalde interest	-8.664	-5.525	-5.000	-5.000
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	8.242	-5.525	-5.000	-5.000
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
Investerings materiële vaste activa	-398.370	-343.792	-370.574	-354.126
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0
Toename/Afname overige financiële vaste activa	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-398.370	-343.792	-370.574	-354.126
<i>Toename/Afname liquide middelen</i>	1.519.014	-184.746	-71.667	-281.828
Eindstand liquide middelen	5.241.936	3.805.900	3.734.233	3.452.405
Beginstand liquide middelen	3.722.922	3.990.646	3.805.900	3.734.233
Toename/Afname liquide middelen	1.519.014	-184.746	-71.667	-281.828

De liquiditeit van SPO Condor is en blijft ruim voldoende. Als afgeleide van de meerjarenbegroting zijn de handhaving van de personele formatie en het investeringsbeleid van invloed op de kasstromen. De in 2023 te nemen beleidsmaatregelen zullen van invloed worden op de hier getoonde liquiditeitsposities.

8.7.10 Aantallen leerlingen en personele bezetting

	2022 *)	2023	2024	2025
Aantal leerlingen per teldatum 1 februari	1.793	1.814	1.815	1.813
Aantal leerlingen per 1 september	1.718	1.734	1.717	1.731
Personele bezetting per 31 december				
fte's per functiegroep				
Bestuur/management	1,0	1,0	1,0	1,0
Personeel primair proces (incl. schooldirecties)	117,1	106,4	104,1	104,1
Ondersteunend personeel	10,8	10,8	10,8	10,8
Totaal	128,9	118,2	115,9	115,9

*) inclusief NPO

8.7.11 Meerjaren staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Baten	€	€	€	€
Rijksbijdragen	13.197.420	13.020.260	12.557.117	12.512.608
Overige overheidsbijdragen	33.502	47.000	47.215	47.432
Overige baten	287.199	231.732	219.104	218.189
Totaal baten	13.518.121	13.298.992	12.823.436	12.778.229
Lasten				
Personeelslasten	10.611.657	11.279.331	10.642.850	10.581.952
Afschrijvingen	318.969	355.701	359.789	359.983
Huisvestingslasten	1.328.751	1.173.222	1.183.877	1.192.370
Overige lasten	877.698	796.290	801.920	808.924
Totaal lasten	13.137.075	13.604.544	12.988.436	12.943.229
Financieel	8.242	-5.525	-5.000	-5.000
Resultaat	389.288	-311.077	-170.000	-170.000
Resultaat NPO	-452.957			
Afboeking vordering OC&W	564.337			
Genormaliseerd resultaat	500.668			
Bestemmingsreserve Corona	-100.000	0	0	0
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	-63.261			
Bestemmingsreserve MD traject	260.000			
Resultaat	403.929	0	0	0

Opmerkingen:

- De voornaamste factor voor wat betreft de inkomsten en de personele lasten zijn de ontwikkelingen in de leerlingenaantallen en de daartoe te nemen maatregelen.
- De schoolgebouwen en -terreinen zijn juridisch, doch niet economisch in eigendom van de Stichting Primair Onderwijs Condor.
- Beleid: de meerjarenbegroting is gebaseerd op handhaving van de huidige personele formatie.
- De financiële kengetallen geven een degelijk en gezond beeld van de financiële posities van SPO Condor. Zie de bijlagen voor de meerjaren financiële kengetallen.

8.8 Interne risicobeheersings- en controlesystemen

Zoals hiervoor al is aangegeven wordt het grootste risico de komende jaren voor SPO Condor bepaald door ontwikkelingen van de leerlingenaantallen en de daaraan gekoppelde bekostiging. Binnen de stichting wordt per school, mede op basis van jaarlijks bijgestelde prognoses en meerjaren onderhoudsplanning en investeringsplan een meerjarenbegroting opgesteld, die deze risico's (per school) in beeld brengt. Bij eventuele boventaligheid op schoolniveau vindt overplaatsing plaats. Bij resterende boventaligheid op stichtingsniveau, na natuurlijk verloop, worden boventaligen in de vaste invallerspools geplaatst. Jaarlijks wordt dit vastgelegd in het bestuursformatieplan.

In § 8.7.2 zijn de risico's voor SPO Condor in kaart gebracht.

8.8.1 Interne controle

De budgetbewaking geschiedt in eerste instantie door de directeuren. Zij bewaken vooraf of uitgaven nog passen binnen de begroting. Voor investeringen die de meerjaren investeringsplannen overschrijden moet toestemming vooraf worden gevraagd aan de directeur-bestuurder.

Periodiek worden rapportages opgesteld over het verloop van het resultaat gedurende het jaar ten opzichte van de begroting. Vanaf augustus bevatten deze rapportages tevens een raming van het resultaat tot en met einde van het boekjaar. Deze rapportages worden op schoolniveau besproken met de directeur-bestuurder. Rapportages op stichtingsniveau zijn een vast agenda-onderdeel van de Raad van Toezicht.

Daarnaast wordt de informatie uit deze overzichten gebruikt om afwijkingen te signaleren en om tijdig te kunnen ingrijpen. De huisaccountant heeft tevens tijdens de controle oog voor eventuele risico's. Deze worden gerapporteerd en indien mogelijk wordt hierop actie ondernomen.

8.8.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

<i>Risico</i>	<i>Beheersmaatregelen</i>
a. <i>Energie</i> De Russisch-Oekraïense oorlog heeft grote invloed (gehad) op het prijsniveau van de energie. Verwacht wordt een compensatie in de bekostiging te ontvangen voor de excessieve prijsstijging.	In de begrotingsopstelling is het prijsniveau van energie berekend op de recente prijsontwikkeling; er is geen rekening gehouden met eventuele compensatie. Mocht de prijsstijging gecompenseerd worden in de bekostiging dan zullen de budgetten aangepast worden.
b. <i>Prijsindexcijfer</i> Recente prijsontwikkelingen zijn in de onderhavige begroting niet berekend. De algemene verwachting is dat prijsstijgingen in indexering van de bekostiging gecompenseerd worden.	Vooralsnog wordt een indexering van de bekostiging verwacht en is een extra maatregel niet noodzakelijk.
c. <i>Onderhoud</i> In de begroting wordt gewag gemaakt van per 1-1-2024 te verwachten regelgeving inzake het aanhouden van een onderhoudsvoorziening.	Bij opstelling van deze begroting is de inhoud van de te verwachten regelgeving onvoldoende duidelijk. Tezamen met de Mosa groep wordt de 'vinger aan de pols gehouden'.

Risico	Beheersmaatregelen
d. Personeelstekort Beleidsontwikkeling personeelstekort.	Regionaal worden de personeelstekorten geïnventariseerd en in kaart gebracht. Daartoe wordt de subsidie RAP (Regionale Aanpak Personeelstekort) ingezet; deze subsidie stopt per 1-8-2023.
e. Leermiddelen en licenties Als gevolg van digitalisering en de monopoliepositie van uitgevers wordt SPO Condor geconfronteerd met een lastenverzwaring in methodische- en licentiekosten. In de nieuwe bekostigingsmethodiek is de koppeling tussen materiële bekostiging en lasten vervallen.	Kosten van digitalisering dienen in de integrale begroting hun dekking te vinden, hetgeen invloed kan hebben op de omvang van personele formaties. In de eerstvolgende kadernota worden de financieel-beleidsmatige consequenties van digitalisering behandeld.
f. Leegstand	Verdere leegstand van lokalen is niet te verwachten gezien de stabilisering van de geprognosticeerde leerlingaantallen. Leegstaande ruimten worden zoveel als mogelijk verhuurd.
g. Corona De coronacrisis duurt voort. De effecten, met name in de wintermaanden zijn niet te voorzien.	In de onderhavige begroting zijn mogelijke effecten vanwege de coronapandemie niet berekend. Vooralnog zijn kosten (-verzwaringen) beheersbaar.
h. Signaleringswaarden Eigen Vermogen De uitwerking van het gepubliceerde advies inzake het signaleren van mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen in het onderwijs is nog niet bekend.	De effecten van regelgeving inzake een onderhoudsvoorziening en -lasten zijn onvoldoende bekend. Deze en de gevolgen van signaleringswaarden zullen in een nieuwe kadernota doorberekend worden en tot formulering van nieuw beleid leiden.
i. Kengetallen Met name de beide weerstandsvermogens liggen nu beneden de in de actuele kadernota gestelde kaders.	Bijstelling van de kadernota c.q. de kaders voor de kengetallen zal noodzakelijk worden met de invoering van de regelgeving inzake de onderhoudsvoorziening en de signaleringswaarden voor het eigen vermogen.
j. WGA SPO Condor is niet verzekerd voor de premie-differentiatie n.a.v. toename van WGA-gevallen.	Het risico is beperkt gezien het feit dat op het moment van opstellen van deze begroting slechts een persoon gebruik maakt van de WGA; vanwege het lage risico vooralsnog geen aanvullende maatregelen. Bij toename van WGA-gevallen zal het break even point berekend worden.

Risico		Beheersmaatregelen
k.	Passend Onderwijs / Leerlingondersteuning Het samenwerkingsverband Stroomland zal de financiering en doorbetaling van budgetten aan het platform GHUM in de nabije toekomst veranderen. Bovendien zullen gericht op inclusief onderwijs de SO-verwijzingen en SBO-plaatsingen naar beneden bijgesteld moeten worden.	De gevolgen van het veranderende beleid zijn nog onvoldoende bekend. SPO Condor heeft voor de jaren 2022 en 2023 een bestemmingsreserve aangelegd welke voor 2023 voldoende dekking biedt voor het beleid. Met ingang van begrotingsjaar 2024 dient de ondersteuningsbegroting sluitend te zijn.
m.	Europese en nationale aanbesteding De accountant heeft aangegeven de Europese en nationale aanbestedingsregels te moeten gaan controleren.	Vooralsnog beperkt het risico zich tot contracten inzake schoonmaak en energie. De aanbestedingsregels worden steeds gevolgd.
n.	Ziektevervanging Vanwege de coronacrisis is er in de totaliteit van ziektevervangingen geen duidelijk beeld van het aandeel reguliere ziekte ten opzichte van dat van ziekte vanwege corona-besmetting. Ziektevervanging zal naar verwachting steeds lastiger zijn in te vullen vanwege het tekort aan vervangers.	Het kostenniveau van ziektevervanging is in de onderhavige begroting gehandhaafd in de begroting op het niveau van 2022. Er zal een oriëntatie gemaakt moeten worden naar beleidsalternatieven (noodscenario's) voor vervanging.
o.	NPO (Nationaal Programma Onderwijs); uitkeringskosten	In het kader van het NPO zijn maatregelen genomen om het risico van uitkeringskosten te beperken. In de begroting is geanticipeerd op de omvang van de rijksbijdragen zoals die op dit moment bekend zijn. NPO-specifieke lasten zijn afzonderlijk begroot. In een exploitatiejaar niet bestede NPO-middelen mogen tot 1-8-2025 in een bestemmingsreserve aangehouden worden.
p.	Subsidies De veelheid aan subsidies maakt een eenduidige koppeling tussen subsidiegelden en lasten steeds lastiger.	Zoveel als mogelijk worden de lasten binnen de administratie gemonitord.
q.	Kwaliteit gebouwen	De regelgeving inzake luchtkwaliteit (CO2-meters) wordt op de voet gevolgd. Vereiste investeringen zullen in omvang beoordeeld moeten worden t.a.v. beschikbaarheid van rijks-/gemeentevergoedingen en consequenties voor de vermogenspositie.

8.8.3 Ziekteverzuim

SPO Condor blijft activiteiten ondernemen om het ziekteverzuim tot een minimum te beperken.

8.8.4 Onderhoud

Er is nieuwe regelgeving bekend geworden aangaande het aanhouden van een voorziening voor groot onderhoud. Met name de wijze van doteren en onttrekken aan zo'n voorziening is bepaald. Met ingang van 2024 zal er een werkwijze gehanteerd moeten worden die aansluit bij de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. SPO Condor ontwikkelt naar aanleiding van de nieuwe regelgeving een visie op het vereiste en gewenste beleid voor de komende jaren (2024 e.v.).

9 Doelmatigheid

SPO Condor neemt in het beleid voortdurend de rechtmatigheid, doelmatigheid, effectiviteit en efficiency als bepalende factoren in overweging en daartoe worden toetsingscriteria geformuleerd. Meer specifiek hanteert SPO Condor de volgende instrumenten:

- **Kadernota**
Voor een periode van vijf jaren wordt deze nota gehanteerd bij de begrotingsopstellingen en de verantwoordingen in de jaarverslaglegging. In de loop van 2023 wordt de nieuwe kadernota 2024-2028 opgesteld.
- **Personeel**
Tijdens de bilaterale overleggen, formatiebesprekingen, MT-vergaderingen en studiedagen komen diverse aspecten van HRM aan de orde als ook de kwaliteit van het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. Zie hoofdstuk 5 voor het personele beleid in dezen. Steeds wordt aandacht gegeven aan afstemming van financiën en opbrengsten.
- **ICT/OLP**
De verbinding tussen onderwijskwaliteit en de inzet van ICT en leermiddelen is voortdurend in ontwikkeling. De financiering van de digitalisering van het onderwijs blijft achter in de bekostiging. Derhalve is het noodzakelijk om de relatie tussen digitalisering en opbrengsten steeds goed in kaart te brengen.
- **Onderhoud**
In de loop van 2023 wordt een nieuw meerjaren onderhoudsplan; het MJOP is mede grondslag voor de begroting en wordt jaarlijks geüpdatet.
- **Passend Onderwijs**
SPO Condor werkt in 2023 verder aan een meer gedetailleerde vertaalslag van financiën naar leerlingondersteuning. Zo worden onder andere de kosten van verwijzing naar SBO en SO afgezet tegen de opbrengsten van ondersteuning in de groep in het regulier onderwijs.
- **Benchmarking**
SPO Condor ontvangt als lid van de Mosa-coöperatie (zie § 2.4) de benchmarkdata van de aangesloten besturen. In de beleidsoverwegingen laat SPO Condor zich in een aantal gevallen leiden door deze data. Ook van Van Ree Accountants ontvangt SPO Condor jaarlijks een benchmarkrapport waarin SPO Condor wordt vergeleken met alle besturen die klant zijn bij Van Ree.

10 Financiële kengetallen 2022

- *Solvabiliteit*
De solvabiliteit 1 bedraagt ultimo 2022 53,0%. Voor SPO Condor ligt de streefwaarde tussen 25% en 35%. De solvabiliteit 2, waarvoor de streefwaarde ligt tussen 40% en 50%, is 70,5% ultimo 2022. De huidige solvabiliteit is daarmee meer dan voldoende.
- *Liquiditeit*
De liquiditeit van de stichting ultimo 2022 bedraagt 259,5%. Als ondergrens voor de liquiditeit hanteert SPO Condor de norm van 100% waarmee de liquiditeit einde verslagjaar ruimschoots voldoende is.
- *Weerstandsvermogen*
Het weerstandsvermogen 1 bedraagt ultimo 2022 29,4% en ligt daarmee onder de streef-waarde. Het weerstandsvermogen 2 bedraagt 16,4% en ligt binnen de marges van de streefwaarde. Nadat de regelgeving inzake de onderhoudsvoorziening en de vermogenstoets is ingevoerd zijn zal SPO Condor de gehanteerde streefwaarden herzien in de nieuwe kadernota 2024-2028.
- *Kapitalisatiefactor*
Het weerstandsvermogen wordt ook wel weergegeven door de kapitalisatiefactor. Daarbij wordt het balanstotaal minus de boekwaarde van gebouwen gedeeld door de totale baten. Voor SPO Condor bedraagt deze ratio 52,7% ultimo 2022; de streefwaarde ligt tussen 30% en 35%.
- *Rentabiliteit*
De rentabiliteit over 2022 bedraagt 2,9%. Dit getal is berekend exclusief de aanwending van de bestemmingsreserve; inclusief de bestemmingsreserve bedraagt de rentabiliteit 3,7%. Deze rentabiliteit ligt boven de streefwaarde.

11 Treasuryverslag

Het beleid is erop gericht om het vermogen van de stichting zoveel mogelijk waardevast te houden; aangroei zoveel mogelijk en tenminste gelijk aan de inflatie. Jaarlijks wordt gekeken naar de mogelijkheden van beleggen van het vrije vermogen. SPO Condor houdt geen beleggingen aan. SPO Condor heeft haar liquiditeiten ondergebracht in het zogenaamde schatkistbankieren. Dagelijks wordt de overflow van liquiditeiten op de hoofdbankrekening van de stichting doorgestort naar schatkistbankieren of wordt het tekort van daaruit aangevuld. Sinds de stijging van de rentestanden ontvangt SPO Condor over het dagelijkse saldo bij schatkistbankieren een rentevergoeding.

A Grondslagen van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf de maand volgend op de maand van investeren. Investeringskosten onder de € 1.000 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur.

Het bestuurskantoor is gevestigd Lindestraat 25 te 6573 XA Beek-Ubbergen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting en de kwaliteit van het onderwijs en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves

SPO Condor houdt een drietal bestemmingsreserves aan te weten een bestemmingsreserve NPO, een bestemmingsreserve Passend Onderwijs en een bestemmingsreserve MD-traject. De bestemmingsreserve corona ten behoeve van de exploitaties 2022 en 2023 is wegens de ontwikkelingen van de coronapandemie komen te vervallen.

Bestemmingsreserve NPO

- In 2021 en 2022 is door DUO in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs een lumpsumbijdrage toegekend voor het wegwerken van onderwijsachterstanden die tijdens de coronacrisis zijn opgelopen. De looptijd van het NPO is begin 2022 verlengd tot en met schooljaar 2024-2025. Per balansdatum zijn de middelen niet volledig besteed. Voor het saldo van de ontvangen bijdragen en de gedane uitgaven is een bestemmingsreserve opgevoerd, die de komende jaren weer wordt aangewend.
- De bestemmingsreserve Passend Onderwijs wordt in stand gehouden gedurende de periode waarin sprake is van onduidelijkheden rondom de financiële positie van het SWV Passend Onderwijs Stroomland waarbij SPO Condor is aangesloten. Met ingang van de begroting 2024 wordt duidelijkheid verwacht omtrent de financiering van passend onderwijs en zal de bestemmingsreserves komen te vervallen.
- De bestemmingsreserve MD-traject (Management Development) is aangelegd voor de jaren 2023 en 2024 ten behoeve van de brede organisatieontwikkeling, waarvoor beleidsmatig een looptijd van twee jaren is genomen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening onderhoud

De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalitatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarvoor de meerjaren onderhoudsbegroting strekt. In 2023 wordt een nieuw MJOP opgesteld.

Inzake de verplichting conform de Regeling onderwijs (RJO) om bij de vorming van de voorziening onderhoud uit te gaan van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per gebouw én per onderhoudscomponent tussen de momenten van het uitvoeren van het groot onderhoud (onderhoudscyclus), maakt SPO Condor in 2022 nog gebruik van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Uitgangspunt voor de berekening van de opbouw van de voorziening is het vaste bedrag van € 1.185 per FTE (voor 2021 € 1.075) per ultimo van het jaar.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die verstrekt zijn door gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende (immateriële en) materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf de eerste dag van de maand volgend op de dag van ingebruikname.

Afschrijpercentages activa	Percentage
Gebouwen	2,50%
Inventaris en apparatuur	10,00%
Andere bedrijfsmiddelen	5% 12,5% 20,00%

Pensioenverplichtingen

Stichting Primair Onderwijs Condor heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij SPO Condor.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand per 31 december 2022 is de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,8 % (bron: website www.abp.nl, d.d. 26-01-2023). Gedurende het kalenderjaar 2022 is een gemiddelde dekkingsgraad behaald van 118,6%. SPO Condor heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. SPO Condor heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

B Balans (na resultaatbestemming)

Balans		
	31-12-2022	31-12-2021
Activa	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	1.705.209	1.625.808
	1.705.209	1.625.808
Vlottende activa		
Vorderingen	343.199	848.263
Liquide middelen	5.241.936	3.722.922
	5.585.135	4.571.185
Totaal activa	7.290.344	6.196.993

Balans		
	31-12-2022	31-12-2021
Passiva	€	€
Eigen vermogen	3.864.661	3.475.373
Voorzieningen	1.273.409	1.040.555
Kortlopende schulden	2.152.274	1.681.065
Totaal passiva	7.290.344	6.196.993

C Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten over 2022			
	Realisatie 2022	Begroot 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen	13.197.420	12.155.932	11.882.098
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	33.502	43.030	33.055
Overige baten	287.199	320.125	510.443
Totaal baten	13.518.121	12.519.087	12.425.596
Lasten			
Personeelslasten	10.611.657	9.543.784	9.659.655
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	318.969	375.442	340.533
Huisvestingslasten	1.328.751	880.919	997.122
Overige lasten	877.698	1.822.117	821.470
Totaal lasten	13.137.075	12.622.262	11.818.780
Saldo baten en lasten	381.046	-103.175	606.816
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	16.906	-2.000	-14.265
Rentelasten en soortgelijke kosten	-8.664	-2.825	-2.907
Resultaat	389.288	-108.000	589.644

D Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht		
	2022	2021
	€	€
<i>Kasstromen uit operationele activiteiten</i>		
Saldo baten en lasten	381.046	606.816
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>		
Aanpassingen voor afschrijvingen	318.969	340.533
Toename van voorzieningen	232.854	101.770
Totaal aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat	551.823	442.303
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Afname/Toename van kortlopende vorderingen	505.064	-123.175
Toename van kortlopende schulden	471.209	68.668
Totaal veranderingen in werkkapitaal:	976.273	-54.507
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.909.142	994.612
Ontvangen interest	16.906	-14.265
Betaalde interest	-8.664	-2.907
Kasstroom uit operationele activiteiten	8.242	-17.172
<i>Kasstromen uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-398.370	-237.165
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Toename/Afname overige financiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-398.370	-237.165
Toename van liquide middelen	1.519.014	740.275
Eindstand liquide middelen	5.241.936	3.722.922
Beginstand liquide middelen	3.722.922	2.982.647
Toename van liquide middelen	1.519.014	740.275

E Toelichting bij de balans

Materiële vaste activa	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand begin periode	€	€	€	€
Historische kostprijs	349.980	206.856	3.164.737	3.721.573
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-181.578	-129.450	-1.784.737	-2.095.765
Materiële vaste activa aan het van de begin periode	168.402	77.406	1.380.000	1.625.808
Verloop gedurende periode				
Investeringen	0	9.210	389.160	398.370
Desinvesteringen	0	-83.061	-354.399	-437.460
Afschrijvingen	-6.691	-12.815	-299.463	-318.969
Afschrijving desinvesteringen	0	83.061	354.399	437.460
Totaal van de mutaties gedurende de periode	-6.691	-3.605	89.697	79.401
Stand einde periode				
Historische kostprijs	349.980	133.005	3.199.498	3.682.483
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-188.269	-59.204	-1.729.801	-1.977.274
Materiële vaste activa aan het einde van de periode	161.711	73.801	1.469.697	1.705.209
Afschrijvingspercentage	2,50%	10%	5% 12,5% 20%	

Per 01-01-2022 volledig afgeschreven activa welke niet meer in gebruik zijn in 2022 als desinvestering afgeboekt.

Vlottende activa

Vorderingen	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<i>Vorderingen</i>		
Bruto vorderingen op handelsdebiteuren	34.152	90.121
Overige vorderingen op OCW en EZ	59.634	514.133
Huisvesting De Komeet	7.605	9.236
Bijdrage KION	0	28.542
Gemeente vandalisme	588	307
Gemeente inzake gymzaal	7.722	0
Rente	15.448	0
Detacheringen	4.270	0
Nog te ontvangen bedragen	8.989	5.330
Subtotaal vorderingen	138.408	647.669
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	170.408	200.594
Gemeente nog te besteden	34.383	0
Overlopende activa	204.791	200.594
Totaal vorderingen	343.199	848.263

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. Het vormen van een voorziening wegens oninbaarheid is niet nodig.

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Kasmiddelen	28	58
Tegoeden op bank- en girorekeningen	334.178	3.722.864
Schatkistbankieren	4.907.730	0
Liquide middelen	5.241.936	3.722.922

De liquide middelen opgenomen onder de bestuursrekeningen staan volledig ter vrije beschikking van Stichting Primair Onderwijs Condor.

Eigen vermogen	31-12-2021	Resultaat	Overige	31-12-2022
	€	€	€	€
Algemene reserve	2.931.165	-160.408	0	2.770.757
Bestemmingsreserve Corona	100.000	-100.000	0	0
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	234.996	-63.261	0	171.735
Bestemmingsreserve MD traject	0	260.000	0	260.000
Bestemmingsreserve NPO	209.212	452.957	0	662.169
Totaal eigen vermogen	3.475.373	389.288	0	3.864.661

Het resultaat over 2022 wordt bestemd zoals hierboven weergegeven

Voorzienenen	31-12-2021	Dotaties	Onttrekkingen	31-12-2022
	€	€	€	€
Voorziening onderhoud	805.981	299.422	-50.586	1.054.817
Voorziening jubilea	135.517	33.338	-10.984	157.871
Voorziening DIOM	99.057	0	-38.336	60.721
Totaal voorzieningen	1.040.555	332.760	-99.906	1.273.409

Voorziening onderhoud	€
Begin van de periode	805.981
Dotaties	299.422
Onttrekkingen	-50.586
Einde van de periode	1.054.817

Kortlopend deel < 1 jaar	220.000
Langlopend deel > 1 jaar	834.817

De voorziening onderhoud is in gebruik ter egalisatie van onderhoudskosten in de loop der jaren.

Voorziening jubilea	€
Begin van de periode	135.517
Dotaties	33.338
Onttrekkingen	-10.984
Einde van de periode	157.871

Kortlopend deel < 1 jaar	11.000
Langlopend deel > 1 jaar	146.871

De voorziening jubilea betreft de verplichtingen aan personeel uit hoofde van jubilea.

Voorziening DIOM	€
Begin van de periode	99.057
Dotaties	0
Onttrekkingen	-38.336
Einde van de periode	60.721

Kortlopend deel < 1 jaar	10.000
Langlopend deel > 1 jaar	50.721

De voorziening DIOM betreft de verplichtingen aan personeel uitgespaarde DIOM rechten.

Kortlopende schulden	31-12-2022	31-12-2021
<i>Kortlopende schulden</i>	€	€
Crediteuren	138.968	160.146
Belastingen en sociale premies	492.280	367.158
Schulden terzake van pensioenen	136.477	139.257
Lonen en salarissen	1.677	5.215
Passend onderwijs	38.503	11.297
Energie	26.428	15.657
Accountant	10.160	10.265
Oosterpoort	158.577	53.512
Bankkosten	0	4.258
Uitgestelde kosten ivm Corona	0	9.500
Nog te betalen bedragen	5.247	13.311
Kortlopende schulden exclusief overlopende passiva subtotaal	1.008.317	789.576
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld en vakantiedagen	367.320	324.112
Vooruitontvangen bedragen overige	9.922	40.729
Tussenrekening TSO	0	16.846
OZB Gemeente	0	24.161
Nog te besteden projectsubsidies	766.715	485.641
Overlopende passiva	1.143.957	891.489
Totaal kortlopende schulden	2.152.274	1.681.065

F Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huur

De huurovereenkomst van het bestuurskantoor is destijds aangegaan voor de duur van vijf jaar, ingaande op 1 oktober 2012 en lopende tot en met 30 september 2017. Deze overeenkomst is vervolgens stilzwijgend voor een aansluitende perioden van telkens vijf jaar, met een opzegtermijn van één jaar verlengd. De huidige huurtermijn loopt derhalve tot 30 september 2027. De huur bedraagt op jaarbasis circa € 19.000.

G Model E Verbonden partijen

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

01-01-2022 t/m 31-12-2022

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Deelname-percentage
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Stroomland	Stichting	Nijmegen	4	
Coöperatieve Mosagroep U.A.	Coöperatie	Cuijk	4	8,64
CPV Ingenium U.A.	Coöperatie	Cuijk	4	7,09

H Toelichting op staat van baten en lasten

In onderstaande opstellingen treft u een vergelijking tussen het in 2022 gerealiseerde resultaat en de begroting, en het resultaat van 2021. De begroting 2022 is door de bevoegd gezag vastgesteld in haar vergadering van 15-12-2021.

Rijksbijdragen	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
<i>Rijksbijdragen van het Ministerie van OCW</i>	€	€	€
Personele lumpsum	7.701.933	7.170.800	7.311.829
Vergoeding OCW achterstandsmiddelen	20.096	18.462	10.079
Materiële instandhouding	1.486.781	1.472.877	1.439.951
Prestatiebox	0	0	226.379
Professionalisering startende schoolleiders	168.383	161.553	67.706
P&A budget	2.195.712	1.906.085	1.819.254
NPO	1.071.763	1.068.202	507.411
Overige bijdrage ministerie	0	0	247.817
1e opvang vreemdelingen	213.308	0	0
Toename asielzoekerskinderen	0	0	407
Subsidie studieverlof	12.374	0	10.884
<i>Rijksbijdragen van het Ministerie van OCW</i>	12.870.350	11.797.979	11.641.717
Overige geormerkte subsidies	0	75.000	0
<i>Overige subsidies OCW</i>	0	75.000	0
Doorbetalingen Rijksbijdragen	327.070	282.953	240.381
<i>Inkomenoverdracht rijksbijdragen</i>	327.070	282.953	240.381

Overheidsbijdragen en -subsidies	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Vergoeding gymzalen	28.507	43.030	27.365
Vergoedingen gemeente	0	0	5.490
Gemeentelijke subsidies	4.995	0	200
Overheidsbijdragen en -subsidies	33.502	43.030	33.055

Overige baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<i>Opbrenst verhuur</i>			
Baten verhuur medegebruik	70.076	65.080	64.119
Opbrenst verhuur	70.076	65.080	64.119
<i>Detachering personeel</i>			
Detacheringen inkomsten	160.481	238.185	303.882
Detachering personeel	160.481	238.185	303.882
<i>Sponsoring</i>			
Sponsoring	13.722	1.500	0
Sponsoring	13.722	1.500	0
<i>Ouderbijdragen</i>			
Bijdrage ouders	19.188	12.705	20.563
Ouderbijdragen	19.188	12.705	20.563
<i>Overige baten, overige</i>			
Overige personele baten	19.595	0	106.930
Overige baten	4.137	2.655	14.949
Overige baten, overige	23.732	2.655	121.879
Andere baten	287.199	320.125	510.443

Personeelslasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<i>Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen</i>			
<i>Lonen</i>			
Lonen	8.109.613	9.119.591	7.083.213
Lonen	8.109.613	9.119.591	7.083.213
<i>Sociale lasten</i>			
Sociale lasten	1.189.297	0	1.087.123
Sociale lasten	1.189.297	0	1.087.123
<i>Premies Participatiefonds</i>			
Premies Participatiefonds	105.775	0	211.372
Premies Participatiefonds	105.775	0	211.372
<i>Premies Vervangingsfonds</i>			
Premie vervangingsfonds	3.575	0	3.293
Premies Vervangingsfonds	3.575	0	3.293
<i>Pensioenlasten</i>			
Pensioenpremies	1.142.173	0	1.196.973
Pensioenlasten	1.142.173	0	1.196.973
Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	10.550.433	9.119.591	9.581.974

Personeelslasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<i>Overige lasten uit hoofde van personeelsbeloningen</i>			
<i>Dotaties personele voorzieningen</i>			
Dotatie voorziening DIOM	0	0	26.381
Dotatie voorziening jubilea	33.338	0	15.292
Dotaties personele voorzieningen	33.338	0	41.673
<i>Lasten personeel niet in loondienst</i>			
Kosten inleen personeel	90.530	63.700	81.861
Kosten inleen VP	94.720	273.095	73.174
Lasten personeel niet in loondienst	185.250	336.795	155.035
<i>Overige personeelslasten, overige</i>			
Scholingskosten/nascholing	121.686	196.700	104.465
Kosten arbodienst en BGZ	10.699	16.000	8.993
Reis-en verblijfskosten	8.035	15.900	4.380
Vrijwilligersvergoeding	11.222	14.540	14.294
Overige personeelskosten	57.532	58.250	41.839
Kantine kosten	34.094	26.600	28.675
Wervingskosten personeel	5.328	5.000	13.807
Overige personeelslasten, overige	248.596	332.990	216.453
Overige lasten uit hoofde van personeelsbeloningen	467.184	669.785	413.161
<i>Uitkeringen die personeelslasten verminderen</i>			
Vergoedingen uit het Vervangingsfonds	-320.719	-152.592	-239.911
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	-85.241	-93.000	-95.569
Uitkeringen die personeelslasten verminderen	-405.960	-245.592	-335.480
Personeelslasten	10.611.657	9.543.784	9.659.655

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Gebouwen	6.691	8.749	6.690
Inventaris en apparatuur	12.815	22.512	15.402
Andere vaste bedrijfsmiddelen	299.463	344.181	318.441
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	318.969	375.442	340.533

Huisvestingslasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Huurlasten/medegebruik	26.908	29.170	23.510
Huurlasten sportaccomodaties	35.759	55.420	32.134
Dotatie huisvestingsgerelateerde onderhoudsvoorziening	299.422	164.422	159.808
Binnenonderhoud gebouwen	107.442	113.524	137.863
Buitenonderhoud gebouwen	8.578	0	166
Onderhoud wensen	1.722	8.013	5.717
Onderhoud contracten	30.807	0	23.139
Onderhoud nieuwe voorzieningen	3.624	0	0
Beveiliging	15.912	1.000	5.014
Klein onderhoud / Inventaris	25.515	7.100	13.915
Tuinonderhoud	44.138	7.900	20.610
Schoonmaakkosten	298.227	259.208	258.230
Overige schoonmaakkosten	41.797	40.800	45.768
Energie en Water	370.350	170.247	244.363
Heffingen	18.550	24.115	26.885
Huisvestingslasten	1.328.751	880.919	997.122

Overige lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<i>Algemene beheerskosten</i>			
Kosten administratie	133.481	125.000	112.292
Accountantskosten	12.478	15.000	10.906
Bestuurskosten	15.623	2.500	0
Advieskosten	3.836	0	881
Algemene beheerskosten	165.418	142.500	124.079
<i>Kosten inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud ICT en automatisering	101.358	58.500	67.602
Kosten inventaris en apparatuur	101.358	58.500	67.602
<i>Kosten leer- en hulpmiddelen</i>			
Jeelo-activiteiten	24.505	31.100	27.340
Leermiddelen / verbruiksmateriaal	160.360	175.500	162.015
Kosten passend onderwijs	983	10.000	689
Kangoeroeklas-Plusklas	0	1.500	0
Mediatheek/bibliotheek	13.822	10.235	8.498
Licentiekosten onderwijs	123.496	158.850	142.411
Kopieerkosten	46.673	35.750	37.797
Kosten leer- en hulpmiddelen	369.839	422.935	378.750

Overige lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<i>Overige kosten</i>			
Kosten MR/OR	3.761	7.200	3.123
Verzekeringen	7.829	7.000	6.696
Culturele vorming	32.837	18.750	48.412
Telefoonkosten	6.699	6.350	5.854
Abonnementen/lidmaatschappen	36.406	30.125	28.515
Drukwerk	1.835	1.750	1.713
Schoolreis en sportdagen, vieringen	9.968	8.200	9.908
Schoolkamp	23.497	15.705	23.014
Testen en toetsen	13.963	13.750	8.485
Kantoorbenodigdheden	3.094	3.300	2.009
Representatiekosten	10.376	12.600	12.874
Kosten projecten	86.699	1.068.202	96.910
Overige kosten onderwijs	4.119	5.250	3.526
Overige kosten	241.083	1.198.182	251.039
Overige lasten	877.698	1.822.117	821.470

De accountantshonoraria zijn vermeld in onderstaand overzicht.

Accountantshonoraria	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
Voor het onderzoek van de jaarrekening	12.478	10.906
Voor andere controleopdrachten	0	0
Voor adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Voor andere niet-controle diensten	0	0
Totaal van accountantshonoraria	12.478	10.906

Financiële baten en Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	16.906	-2.000	-14.265
Rentelasten en soortgelijke kosten	-8.664	-2.825	-2.907
Financiële baten en Lasten	8.242	-4.825	-17.172

I Model G Verantwoording subsidies

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule, beknopt gespecificeerd 01-01-2022 t/m 31-12-2022					
Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?
			€	€	
Schoolkracht	SK20-09AA	30-04-2021	30.000	30.000	nee
Regionale aanpak personeelstekort	RAP20013	24-06-2020	239.695	239.695	nee
Regionale aanpak lerarentekort	RAL19039	13-09-2019	210.411	210.411	nee
Studieverlof	19402416	20-08-2022	12.374	1.209	ja
Totaal			492.480	481.315	

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule 01-01-2022 t/m 31-12-2022					
Aflopend per ultimo verslagjaar					
Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten
			€	€	€
			0	0	0
			0	0	0
Totaal			0	0	0

J WNT verantwoording 2022 Condor

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op Condor. Het voor Condor toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 154.000 (Bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C).

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	2
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	7

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	H.H.J. Manders	A.H.A. de Jong	V.W.J. Scholte	H.J.T.M. Swinkels
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Interim bestuurder	Interim bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01-31/12		
Deeltijdfactor in fte		1,00		
Gewezen topfunctionaris?		nee		
(Fictieve) dienstbetrekking?		ja		

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		92.529		
Beloningen betaalbaar op termijn		16.543		
<i>Subtotaal</i>		109.072		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		154.000		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		N.v.t.		
Totale bezoldiging		109.072		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021

Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12		01/05-31/08	01/05-31/08
Deeltijdfactor 2021 (in fte)	1,00		1,00	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	107.220		35.044	35.044
Beloningen betaalbaar op termijn	18.484		5.151	5.334
<i>Subtotaal</i>	125.704		40.195	40.378
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	143.000		50.210	50.210
Totale bezoldiging 2021	125.704		40.195	40.378

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
J. Peters	Voorzitter raad van toezicht
S. Stommels	Lid raad van toezicht
H. Vanwesenbeek	Lid raad van toezicht
S. van Megen	Lid raad van toezicht

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

K Ondertekening

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening.

De directeur-bestuurder van Stichting Primair Onderwijs Condor heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld in de vergadering van 23-5-2023.

De Raad van Toezicht van Stichting Primair Onderwijs Condor heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld in de vergadering van 23-5-2023.

Ondertekening door de directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht.

Ten blijke van de vaststelling en goedkeuring is de jaarrekening ingevolge artikel 19 lid 7 van de statuten ondertekend door directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht.

Directeur-bestuurder:

was getekend

A.H.A. de Jong
Voorzitter College van Bestuur

Raad van Toezicht:

was getekend

Dr. J. Peters
Voorzitter Raad van Toezicht

was getekend

Dr. S. Stommels
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

was getekend

H. Vanwesenbeek
Lid Raad van Toezicht

was getekend

Mr. S. van Megen
Lid Raad van Toezicht

4. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Het saldo van de exploitatie van € 389.288 wordt bestemd zoals hieronder beschreven:

Naam reserve:	Bedrag
	€
Algemene reserve	-160.408
Bestemmingsreserve Corona	-100.000
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	-63.261
Bestemmingsreserve MD traject	260.000
Bestemmingsreserve NPO	452.957
Totaal exploitatieresultaat	389.288

De algemene reserve na resultaatbestemming bedraagt € 2.770.757, de bestemmingsreserve Corona € 0, de bestemmingsreserve Passend Onderwijs € 171.735, de bestemmingsreserve MD traject € 260.000 en de bestemmingsreserve NPO € 662.169.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs te Beek-Ubbergen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primair Onderwijs Condor, stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 21 juni 2023

Van Ree Accountants

Was getekend

W. Bunt AA

Bijlagen

Bijlage 1

(On-) Betaalde nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder

Raad van Toezicht

Dr. Jeroen Peters	-	Hoofdopleider en senior onderzoeker bij de Master Advanced Nursing Practice; HAN University Applied Sciences
	-	Secretaris bij Nederlandse Vereniging Medisch Onderwijs
	-	Voorzitter landelijk opleidingsoverleg MANP-opleidingen
	-	Penningmeester International Conference ICN NP/APN
	-	Lid van het Capaciteitsorgaan kamer VS/PA
Dr. Serge Stommels	-	Businesscontroller HAN University Applied Sciences
	-	Conservator LS Collectie Van Abbemuseum
	-	Voorzitter Kunstcommissie Beuningen
Mr. Suzanne van Megen		Jurist Royal Smit Transformers B.V.
Hanneke Vanwesenbeek		Trajectbegeleider/Intern Begeleider Sint Maartenschool

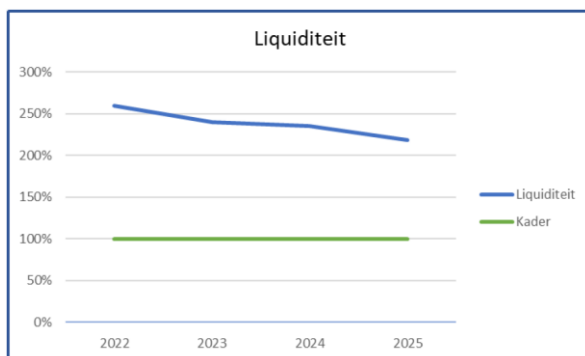
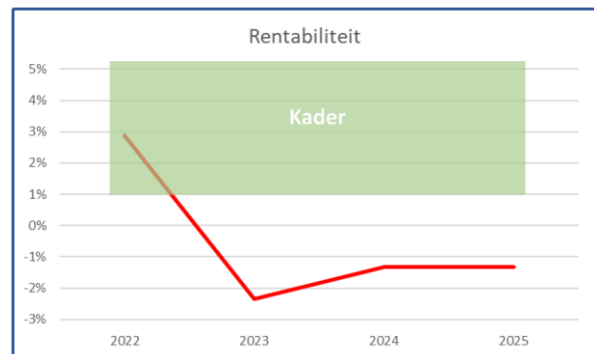
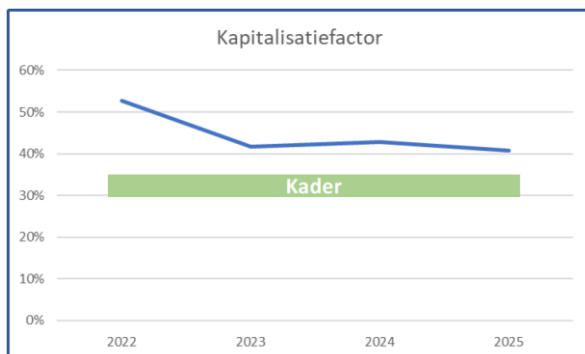
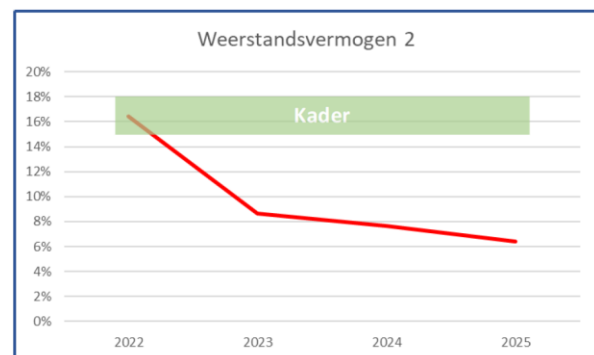
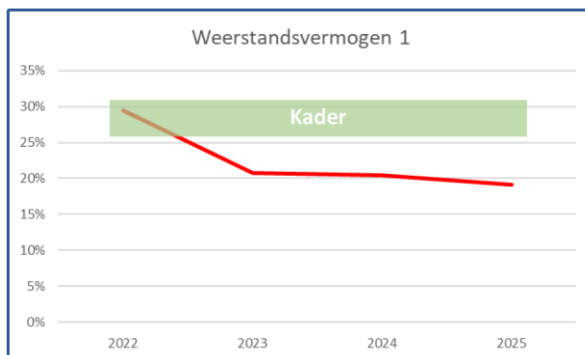
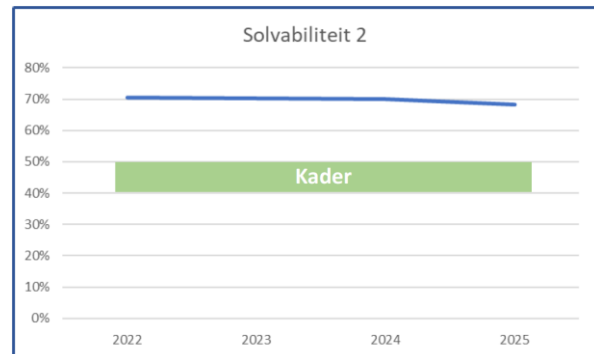
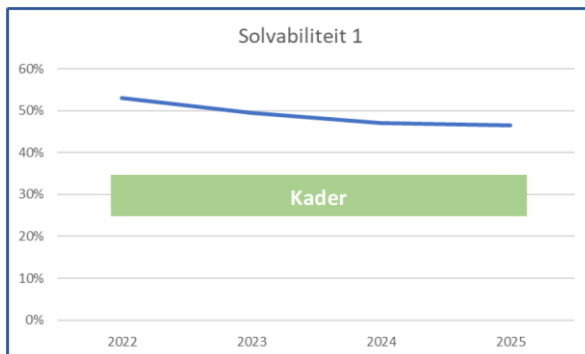
Directeur-bestuurder

André de Jong	-	bestuurslid Nederlandse Acrobatiek Federatie

Bijlage 2

1. Kengetallen in beeld

Bij de berekening van de ratio's is het exploitatieresultaat exclusief de aanwending van bestemmingsreserve berekend.

2. Kengetallen

• Aantal leerlingen per start schooljaar

aantal leerlingen start schooljaar	
2022	1.718
2023	1.734
2023	1.717
2025	1.731

• Financiële ratio's

	Realisatie 2022	2023	Begroot 2024	2025	KADER SPO Condor	Signalering OC&W
Liquiditeit (current ratio)						
Vlottende activa	259,50%	239,40%	235,16%	218,49%	> 100%	< 75%
Vlottende passiva						
Solvabiliteit 1						
Eigen vermogen x 100%	53,01%	49,56%	47,07%	46,43%	25% - 35%	
Totaal vermogen						
Solvabiliteit 2						
Eigen vermogen + voorzieningen x 100%	70,48%	70,31%	69,99%	68,38%	40% - 50%	< 30%
Totaal vermogen						
Weerstandsvermogen 1						
Eigen vermogen	29,42%	20,74%	20,41%	19,17%	26% - 31%	< 5%
Totale jaarlasten						
Weerstandsvermogen 2						
Eigen vermogen - Materiële vaste activa	16,44%	8,63%	7,65%	6,41%	15% - 18%	
Totale jaarlasten						
Rentabiliteit (excl. onttrekkingen reserves)						
Bedrijfsresultaat (gewone bedrijfsvoering)	2,88%	-2,34%	-1,33%	-1,33%	> 1,0%	< -10%
Totale baten						
Kapitalisatiefactor						
Balanstotaal - Boekwaarde gebouwen en terreinen	52,73%	41,64%	42,76%	40,72%	30% - 35%	
Totale baten						

De door SPO Condor in haar financiële - en vermogensbeleid gehanteerd streefwaarden (kaders) van de kengetallen worden in de loop van 2023 aangepast aan het nieuwe beleid inzake onderhoudsvoorziening en vermogenspositie.

- *Personele en materiële lasten versus totale lasten*

	Realisatie 2022 *)	2023 *)	Begroot 2024	2025
personele lasten totale lasten	80,8%	82,9%	81,9%	81,8%
materiële lasten totale lasten	19,2%	17,1%	18,1%	18,2%

*) inclusief NPO

- *Personele lasten per leerling (het aantal leerlingen per start schooljaar)*

	Realisatie 2022 *)	2023 *)	Begroot 2024	2025
	€ 6.298	€ 6.565	€ 6.138	€ 6.163

*) inclusief NPO

- *Rijksbijdragen per leerling (het aantal leerlingen per start schooljaar)*

	Realisatie 2022 *)	2023 *)	Begroot 2024	2025
	€ 7.832	€ 7.579	€ 7.242	€ 7.287

*) inclusief NPO